

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİCİLİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

VELİLERİN SOSYO EKONOMİK DURUMU, SINIF VELİ
TOPLANTILARINA KATILIMI VE ÖĞRENCİLERİN BAŞARISI
(Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)

Mehmet ORMAN

İzmir-2012

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ VE DENETİCİLİĞİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

VELİLERİN SOSYO EKONOMİK DURUMU, SINIF VELİ
TOPLANTILARINA KATILIMI VE ÖĞRENCİLERİN BAŞARISI
(Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)

Hazırlayan
Mehmet ORMAN

Danışman
Prof. Dr. Reşide KABADAYI

İzmir-2012

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “Velilerin Sosyo Ekonomik Durumu, Sınıf Veli Toplantılarına Katılımı ve Öğrencilerin Başarısı (İzmir, Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)” adlı çalışmamın, tarafımdan, bilimsel, ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım yapıtların kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara gönderme yapılarak yararlanılmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

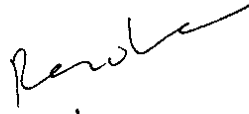
22/10/2012

Mehmet ORMAN

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne

İşbu çalışma, jürimiz tarafından, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Deneticiliği Programında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

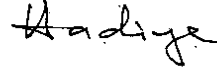
Başkan : Prof. Dr. Reşide Kabadayı

Üye : Doç. Dr. Ali AKSU

Üye : Yrd. Doç. Dr. Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

..../..../2012

Prof. Dr. h. c. İbrahim ATALAY
Enstitü Müdürü

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	431400
Yazar Adı / Soyadı	Mehmet ORMAN
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 33871086972
Telefon / Cep Telefonu	5053959925 5053959925
e-Posta	mehmetorman_1965@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	Velilerin Sosyo Ekonomik Durumu, Sınıf Veli Toplantılarına Katılımı ve Öğrencilerin Başarısı (Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)
Tezin Tercümesi	Socio Economic Status of Parents, Their Participation in Class Parental Meetings and Success of Students (Tahir Merzeci Primary School Sample)
Konu Başlıkları	Eğitim ve Öğretim
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Eğitim Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı	Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2012
Sayfa	114
Tez Danışmanları	Prof. Dr. Reşide KABADAYI
Dizin Terimleri	Öğrenci başarıları=Student success Ebeveynler=Parents Öğrenciler=Students
Önerilen Dizin Terimleri	Veli toplantıları=Parental Meetings Sosyo-ekonomik Durum=Socio-economic Status
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

Yukarıda başlığı yazılı olan tezimin, ilgilinenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikro form veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtımı ve yayımı için, tezimle ilgili fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

22.10.2012

İmza:.....

ÖZET

Araştırmada, 2010-2011 öğretim yılında, Tahir Merzeci İlköğretim Okulu'nda, 4'üncü ve 5'inci sınıflar düzeyinde yapılan sınıf veli toplantıları incelenmiştir. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının, velilerinin sınıf veli toplantılarına katılma durumuna ve sosyo-ekonomik özelliklerine göre, önemli farklılık gösterip, göstermediği saptanmaya çalışılmıştır.

İlgili literatür incelendiğinde, Türk eğitim sisteminde, ilköğretim okulu öğrencilerinin başarısını, velilerinin sınıf veli toplantılarına katılma durumuna ve sosyo-ekonomik özelliklerine göre inceleyen, sınırlı sayılabilecek araştırmaya rastlanmaktadır. Araştırma, bu alanda görülen boşluğu, bir ölçüde doldurmayı, katkı yapmayı, uygulayıcılara ve araştırmacılara önerilerde, bulunmayı hedeflemiştir.

Araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan birincisi, araştırmanın bağımsız görünümlü değişkenlerini ölçen, Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi'dir (Ek I). İkincisi ise velilerin sınıf veli toplantılarına katılımı ile öğrencilerin başarıları hakkındaki verileri toplamak üzere geliştirilen, Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu'dur (Ek II). Ayrıca, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, Milli Eğitim Bakanlığı'nın, e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nden alınarak, araştırmada veri olarak kullanılmıştır (Ek III).

Öğrenci başarısının temel verisi olan, yıl sonu not ortalamaları, bir öğretim yılı süresince, öğrencilerin gösterdiği performansı saptamakta olup, yazılı sınavlar ve diğer öğretimsel etkinliklerin sonucunu özetlemektedir. Sınıf ve ders öğretmenlerince, ölçme sonucu belirlenmiş güvenilir bir veri olup, öğrenci başarısının sayısal ifadesidir.

2010-2011 öğretim yılında, yapılan uygulamalar sonucu, 205 öğrenci velisine ait formlar değerlendirilmiştir. Araştırmada 30 alt problem yanıtlanmaya çalışılmıştır. Verilerin analizinde, t Testi, Ki-kare analizi, F testi, LSD testi, uygulanmıştır.

Araştırmanın sayıltıları doğrulanmıştır. Araştırmanın bulguları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Veli Toplantılarına Katılım ve Öğrenci Başarısı

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayılarına göre, önemli fark vermektedir. Velilerin sınıf veli toplantılarına katılma sayısı arttıkça, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları da artmaktadır. Sınıf veli toplantılarında söz alan, soru soran velilerin temsil ettiği öğrenciler, söz almayan, soru sormayan velilerin temsil ettiği öğrencilere göre daha başarılıdır.

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Veli Toplantılarına Katılım

Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, sahip oldukları çocuk sayısına, göre, değişmektedir. Sahip olunan çocuk sayısı arttıkça, veli toplantılarına katılma sayıları düşmektedir. Buna benzer bir bulgu da, velisi olunan öğrenci sayısı için söylenebilir. Bu bulgular, ailedeki çocuk sayısı, 3 ve daha fazla olduğunda, veli ilgisinin azaldığı şeklinde yorumlanabilir. Ailedeki çocuk sayısı arttıkça, öğrenci başarısında düşme gözükmemektedir. Alt gelir grubu ailelerde, çocuk sayısı arttıkça, olanaklarda yetersizlikler de artmaktadır. Bunun sonucu olarak, anne ve babalar, çocuklarının diğer gereksinimlerinin yanı sıra, eğitim gereksinimlerini de yeterince karşılayamamaktadır.

Velilerin, bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, veli cinsiyeti, medeni durumu, doğum yeri, öğrencinin annesi ya da babası olması etmenlerine göre önemli farklılık göstermemektedir. Aynı zamanda bu etmenler öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları üzerinde de önemli farklılıklara yol açmamaktadır.

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Öğrenci Başarısı

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, anne ve babalarının eğitim düzeyine göre, önemli farklılık göstermektedir. Annelerin ve babaların eğitim düzeyi yükseldikçe, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları da artmaktadır. Bu sonuç, velilerin eğitim düzeyi arttıkça, ilgilerinin çoğaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerine düzenli gazete alınıp alınmamasına, bilgisayar ve internet bağlantısı bulunup bulunmamasına, çocuk odası olup olmamasına, elektronik eşya sayısı etmenlerine göre de farklılaşmaktadır. Evlerine düzenli gazete alınan, bilgisayar ve internet bağlantısı bulunan, çocuk odasına sahip, yeterli elektronik araçları bulunan velilerin temsil ettiği öğrenciler, bu imkânları bulunmayan öğrencilere göre daha başarılıdır. Öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar, iyi düzenlenmiş aile ortamı, akademik başarısı açısından önemli bulunmaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin okul aile birliğine bağış yapıp yapmaması etmenine göre önemli fark vermektedir. Burada duyarlı ve ilgili velilerin, çocuklarının eğitim ihtiyaçları için, okul aile birliğine bağış yaptıkları görülmektedir. Velilerin çoğunluğu okul aile birliğine bağış yapmamaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde kitaplık olup olmamasına, annelerinin ve babalarının çalışıp çalışmamasına, ailelerinin ekonomik durumuna, oturulan evin kendilerine ait olup olmamasına, göre önemli farklılık göstermemektedir.

Öğrenci Özellikleri ve Yıl Sonu Not Ortalamaları

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, cinsiyet durumu, okula düzenli devam edip etmeme, okul öncesi eğitim alıp almama, sınıf başkanlığı, başkan yardımcılığı yapıp yapmama etmenlerine göre de farklılaşmaktadır.

Kız öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, erkek öğrencilere göre daha yüksektir. Okula düzenli devam eden öğrenciler, devamsızlık yapan öğrencilere göre daha başarılıdır. Okul öncesi eğitimi alan öğrenciler, almayanlara göre daha başarılıdır. Sınıf başkanlığı ya da başkan yardımcılığı yapan öğrenciler, yapmayan öğrencilere göre daha başarılıdır.

Araştırmanın bulgularından çıkan en önemli sonuç, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan velilerin, sınıf veli toplantılarına daha fazla katıldığı ve bu velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının, diğer öğrencilerden daha yüksek olduğudur.

Sosyo ekonomik düzey kadar önemli diğerk bir etmen ise öğrenci velilerinin sınıf veli toplantılarına katılmalarıdır. Sınıf veli toplantılarına sürekli katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, diğerk öğrencilere göre daha yüksektir.

Ailelerin sosyo- ekonomik düzey farklılığı nedeniyle, öğrenciler aleyhine oluşan açıklıkların, sınıf veli toplantılarına, veli katılımı sağlanarak, büyük ölçüde telafi edilmesi olanaklıdır.

Anahtar Sözcükler: Veli Toplantıları, Öğrenci Başarısı, Ebeveynler, Öğrenciler, Katılım, Sosyo –Ekonomik Durum.

ABSTRACT

In this study, class parental meetings which were held for 4th and 5th grades at Tahir Merzeci Primary School in 2010-2011 academic year are examined. It is aimed to find out whether or not end of the year degrees of the students differentiate according to parents' participation in parental meetings and their socio- economic status.

While the concerning literature is examined, one can find out relatively limited studies, which examine the success of primary school students in the Turkish education system according to their parents' participation in the parental meetings and their socio-economic status. This study aims to contribute and fill in the gap in that field, and also to suggest implementers and researchers.

In this study, two data collection instruments are used. The first one is "Parents' Socio- Economic Levels Survey", which measures the independent variable of the study (Appx. I). The second one is "Parental Meeting Information Collecting Form", which is designed to collect the data of parents' participation in the meetings and students' successes (Appx. II). In addition, students' end of the year degrees are taken from the e-School Management Information System of Ministry of National Education and used as data for the study (Appx. III).

End of the year degrees, which are the main data of the students' successes, determine the performance of the students shown during a year and sum up the results of the written exams and educational activities. They are reliable data determined by measurement applied by Class and Branch Teachers and also quantitative expressions of students' successes.

After the implementation in 2010- 2011 academic year, 205 forms relating to students' parents are evaluated. In the study, 30 sub problems are coped to get answers. For the analyses of the data, t-test, chi- square analyze, F-test and LSD test are applied.

The hypotheses of the study are confirmed. The results of the study can be outlined as follows.

Participation in Parental Meetings and Student Success

Students' end of the year degrees show a considerable difference whether or not parents participate in parental meetings during a year. The more parents participate in parental meetings, the better end of the year degrees students get. The students whose parents talk or ask questions during meetings are more successful than the students whose parents don't talk or ask any questions.

Socio- Economic Level and Participation in Parental Meetings

The number of the parents' participation in parental meetings change according to the number of the children they have. As the number of the possessed children increases, the number of the participation in the meetings decreases. A similar finding to that one can also be said for the number of students. These findings can be interpreted as having 3 or more children in a family decreases parents' attention. As the number of the children in a family increases, a decrease at the student success is apparent. Furthermore, financial potential insufficiencies increase with the increase of the number of the children in low income group families. As a result of this, parents are not able to afford the educational needs of their children besides other needs.

The number of parents' participation in parental meetings do not differentiate according to the factors of their gender, marital status, place of birth and whether it is mother or father. At the same time, these factors do not cause considerable difference on students' end of the year degrees.

Socio- Economic Level and Student Success

Students' end of the year degrees have a considerable difference according to their parents' educational level. As parents' educational level increases, end of the year degrees of the students also increase. It can be said that when parents' educational levels get higher, they pay more attention to their children.

Students' end of the year degrees differentiate according to the factors of whether there is a daily newspaper at home or not, whether there is a computer with internet connection at home or not, whether there is a child room or not and the number of the appliances at home. The students who are represented by parents at whose homes there is a daily newspaper, a computer with internet connection, a child room are more successful than the ones who don't have such opportunities. A home which is arranged appropriately enough for student's needs is also relatively important.

Students' end of the year degrees differentiate considerably according to whether parents subscribe to school council or not. Here it is seen that sensible and caring parents subscribe to school council for their children's educational needs. However, most of the parents do not subscribe to school councils.

Students' end of the year degrees differentiate considerably according to the factors of whether there are bookcases at their homes or not, whether their parents work or not, their parents' economical status and whether their residence belongs to them or not.

Student Features and End of the Year Degrees

Students' end of the year degrees differentiate according to the factors of their gender, regular attendance or nonattendance to the school, having pre-school education or not, being the president or vice president of the class or not.

Female students' end of the year degrees are higher than the male students'. Students who attend to the school regularly are more successful than the ones who do not. Students who studied at pre-school are more successful than the ones who do not. Students who become the president or vice president of the class are more successful than the ones who do not.

The most considerable result of the study is that the parents whose socio- economic status are higher participate in parental meetings more often and their children's end of the year degrees are higher than the other students.

Another factor which is also so considerable as the socio- economic status is the parents' participation in parental meetings. End of the year degrees of the students whose parents participate in parental meetings more often are higher than the other students.

By assuring parents' participation in parental meetings, it is possible to compensate the negative aspects which come out due to the socio- economic status difference of the parents.

Key Words: Parental Meetings, Student Success, Parents, Students, Participation, Socio- Economic Status .

ÖNSÖZ

Bilimsel araştırma yüksek lisans tezimin seçiminden, araştırmanın tamamlanmasına kadar, her türlü yardım ve desteklerini aldığım sevgili hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Reşide KABADAYI'ya teşekkür ederim.

Araştırmanın istatistiksel analizlerinin yapılması ve değerlendirilmesinde, bana zaman ayıran ve desteklerini esirgemeyen, Sayın Doç Dr. Ali AKSU, Sayın Doç Dr. İrfan YURDABAKAN, Sayın Yrd. Doç. Dr. Necla ŞAHİN, Sayın Dr. İdris ŞAHİN, Sayın Dr. Mehmet Emin BAKAY ve İngilizce öğretmeni Sayın Erhan YILMAZ'a teşekkür ederim.

Tahir Merzeci İlköğretim Okulu'nda yapılan uygulamada desteklerini esirgemeyen sınıf öğretmenleri, Sayın Kadriye TURGUT, Sayın Ayhan ECE, Sayın Füsun OKTAY, Sayın Özden SERENER, Sayın Meral ERDOĞAN YILDIRIM, Sayın Hülya İNAN, Sayın Işıl CANSÖZ, Sayın Yeliz KAPÇI, Sayın Güner PEKMEZCİ, Sayın Nur Pınar ÖZDEMİR, Sayın Çiğdem SİRAAY ve Sayın Pınar GÜZELCAN'a teşekkür ederim.

Araştırma süresince desteğini esirgemeyen, oğlum Barış ORMAN ve kızım Neslihan ORMAN'a, beni sabırla destekleyen, Fen Bilgisi öğretmeni Sayın Neslihan KARABATAK'a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	I
TUTANAK.....	II
YÖK ULUSAL TEZ MERKEZİ TEZ VERİ FORMU.....	III
ÖZET.....	IV
ABSTRACT.....	VIII
ÖNSÖZ.....	XII
TABLolar LİSTESİ.....	XVII

BÖLÜM I

GİRİŞ

Problem Durumu.....	1
Problem Cümlesi.....	7
Alt Problemler.....	7
Araştırmanın Amacı.....	10
Araştırmanın Önemi.....	11
Sayıtlar.....	12
Sınırlılıklar.....	12
Tanımlar.....	13
Kısaltmalar.....	15

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYIN VE ARAŞTIRMALAR

İlgili Yayın ve Araştırmalar.....	16
Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar.....	16

Türkiye de Yapılan Araştırmalar.....	22

BÖLÜM III

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli.....	28
Araştırmanın Evreni.....	28
Araştırmanın Örneklemi.....	29
Veri Toplama Araçları.....	30
Veri Çözümleme Teknikleri.....	32

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Birinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	34
İkinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	36
Üçüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	37
Dördüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	37
Beşinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum	38
Altıncı Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	39
Yedinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	40
Sekizinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	41
Dokuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	42
Onuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	43
On Birinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	44
On İkinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	45
On Üçüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	46

On Dördüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	48
On Beşinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	49
On Altıncı Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	50
On Yedinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	51
On Sekizinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum	52
On Dokuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	54
Yirminci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	55
Yirmi Birinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	56
Yirmi İkinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	56
Yirmi Üçüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	57
Yirmi Dördüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	59
Yirmi Beşinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	59
Yirmi Altıncı Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	61
Yirmi Yedinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	62
Yirmi Sekizinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum	63
Yirmi Dokuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	64
Otuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum.....	65

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ ve ÖNERİLER

Özet	67
Sonuç ve Öneriler.....	72
Uygulayıcılara Öneriler.....	73
Araştırmacılara Öneriler.....	74
KAYNAKÇA.....	75
İNTERNET KAYNAKÇASI.....	80

EKLER.....	81
EK I Velilerin Sosyo-Ekonomik Düzeyleri Anketi.....	82
EK II Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu.....	85
EK III Araştırmada Değerlendirmeye Alınan, 205 Öğrencinin Yıl Sonu Not Ortalamaları...	88
EK IV Araştırma İzin Yazıları.....	91

TABLOLAR LİSTESİ

		Sayfa No
TABLO 1	İlköğretim Okulları 5’lik Not Sistemi.....	14
TABLO 2	Örtük Değişkenlerin Cronbach Alfa Katsayıları.....	21
TABLO 3	Tahir Merzeci İlköğretim Okulu 4 ve 5. Sınıfların Öğrencilerinin ve Velilerin Okunan Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı (2010–2011 Öğretim Yılı).....	28
TABLO 4	Örneklemdaki Öğrenci ve Velilerin Okunan Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı (2010–2011 Öğretim Yılı).....	29
TABLO 5	Araştırmanın değişkenleri.....	30
TABLO 6	Velilerin Toplantılara Katılma Sayıları ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F Testi Sonuçları).....	34
TABLO 7	Velilerin Toplantılara Katılma Sayıları ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (LSD Testi Sonuçları).....	35
TABLO 8	Velilerin Toplantılarda Söz Alıp Almamasına Göre Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	36
TABLO 9	Velilerin Toplantılarda Soru Sorup Sormaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	37
TABLO 10	Velilerin Okula Gelme Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	38
TABLO 11	Velilerin Medeni Durumları ve Toplantılara Katılma Sayıları (X ² Analizi Sonuçları)	39
TABLO 12	Velisi Olunan Öğrenci Sayıları ve Toplantılara Katılma Sayıları (X ² Analizi Sonuçları)	40

TABLO 13	Velilerin Çocuk Sayısı ve Toplantılara Katılma Sayıları (X^2 Analizi Sonuçları).....	41
TABLO 14	Velilerin Öğrencinin Annesi, Babası Olmasına Göre Toplantılara Katılma Sayıları (X^2 Analizi Sonuçları).....	42
TABLO 15	Velilerin Doğum Yerine Göre Toplantılara Katılma Sayıları (X^2 Analizi Sonuçları)	43
TABLO 16	Velilerin Cinsiyeti ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	44
TABLO 17	Velilerin Doğum Yerleri ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	45
TABLO 18	Velilerin Medeni Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	46
TABLO 19	Velilerin Çocuk Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F testi Sonuçları).....	47
TABLO 20	Velilerin Çocuk Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (LSD Testi Sonuçları).....	47
TABLO 21	Velilerin Kim Olduğu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	48
TABLO 22	Eve Düzenli Gazete Alınıp Alınmaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	49
TABLO 23	Velilerin Bağış Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları).....	50

TABLO 24	Annelerin Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F Testi Sonuçları).....	51
TABLO 25	Annelerin Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (LSD Testi Sonuçları).....	52
TABLO 26	Babaların Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F Testi Sonuçları).....	53
TABLO 27	Babaların Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (LSD Testi Sonuçları).....	53
TABLO 28	Annelerin Çalışma Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	54
TABLO 29	Babaların Çalışma Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	55
TABLO 30	Oturulan Evin Sahiplik Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	56
TABLO 31	Bilgisayar ve İnternetin Olup Olmaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	57
TABLO 32	Çocuk Odası Olup Olmaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	58
TABLO 33	Kitaplık Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	59
TABLO 34	Elektronik Eşya Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F Testi Sonuçları).....	60

TABLO 35	Elektronik Eşya Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (LSD Testi Sonuçları).....	60
TABLO 36	Algılanan Ekonomik Durum ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F Testi Sonuçları).....	61
TABLO 37	Öğrencilerin Cinsiyeti ve Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	62
TABLO 38	Öğrencilerin Okula Devam Durumu ve Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	63
TABLO 39	Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitim Alıp Almadığı ve Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	64
TABLO 40	Öğrencilerin Sınıf Başkanlığı, Başkan Yardımcılığı Yapıp Yapmadığı ve Not Ortalamaları (t Testi Sonuçları).....	65

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde sırasıyla araştırmanın gerekçelerini açıklayan problem durumu, araştırmanın problemi, alt problemleri, amacı, önemi, sayıltıları, sınırlılıkları, tanımlar ve kısaltmalar yer almaktadır.

Problem Durumu

Türk Milli Eğitim sistemi tüm Dünya’da olduğu gibi, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim olmak üzere örgütlenmiştir. Milli Eğitimin yapısını belirleyen, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu 24.6.1973 tarihinde yürürlüğe girmiş ve zaman içinde sürekli değişiklikler yapılmıştır. 1997 yılında kesintisiz zorunlu eğitimi öngören 8 yıllık temel eğitime geçilmiştir. 6–14 çağ nüfusunun, 8 yıllık öğretimini kapsayan ilköğretim tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de zorunludur. Bu zorunluluk, ilköğretimin, amaçları incelendiğinde görülebileceği gibi, hem ülke için hem de tek tek bireyler ya da çocuklar için, ilköğretimde kazanılanların öneminden ileri gelmektedir (Bolayır, 1997, s.206-207).

Ülkeler için, ilköğretimin, kritik önemde olmasının başta gelen nedeni, asıl amacın vatandaş yetiştirme olmasıdır. Bu sayede ilköğretimin, uluslaşma sürecine katkı getirdiği söylenebilir. Türkiye Cumhuriyeti’nin 1923’te kurulduğu hatırlanırsa, ilköğretimin bu bakımdan kritik önemi daha fazla anlaşılır. 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, 1’inci maddesinde “İlköğretim kadın erkek bütün Türklerin milli gayelere uygun olarak, bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir” denilerek amacı ve önemi vurgulanmaktadır (Bolayır, 1997, s.121).

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun, 23’üncü maddesine göre, ilköğretimin amacı ve görevleri, milli eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, “Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu milli ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek” olarak belirlenmiştir.

Aynı madde, “Her Türk çocuğunu ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamayı” ilköğretimin diğer amacı olarak belirtmektedir (Bolayır, 1997, s.207).

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin 5’inci maddesinde ilköğretimin amaçları sıralanırken vatandaş yetiştirme ile ilgili aşağıdaki maddeler yer almaktadır:

“ a) Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak,

b) Öğrencilere, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’na ve demokrasinin ilkelerine, insan hakları, çocuk hakları ve uluslararası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilincini kazandırmak,

c) Öğrencilerin, millî ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini bu değerlere saygı duymalarını sağlamak,

d) Öğrencileri, kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, kendisi, ailesi ve çevresi ile barışık, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, işbirliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, dürüst, erdemli, iyi ve mutlu yurttaşlar olarak yetiştirmek” (TD. Eylül 2003, s.485).

İlköğretimin, ülke için önemli oluşunun öteki önemli nedeni ise ulus devletlerle beraber gelen eşitlik ve insan hakları ilkeleridir. Zira ulus devletle beraber, fırsat eşitliğinde yaygınlaşma olmuş ve bireyler eğitim sayesinde sosyal statülerini değiştirerek daha üst olarak nitelenebilecek sosyal ve ekonomik konumlara yükselebilir hale gelmişlerdir. Nitekim Türkiye’nin 1982 Anayasası’nın 42’inci maddesinde “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz” denmektedir. “İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır” hükmü ile eğitim hakkı güvence altına alınmıştır. İlköğretimin zorunlu olmasının temel hedeflerinden biri, çocuğun sosyo-ekonomik yönden elverişli koşullarda gelişebilmesine yardımcı olabilmektir. Zorunluluk, 6-14 çağ nüfusunun, okula devamının sağlanmasını, gerektiğinde, bu hedef için, yasal temsilcilerinin zorlanabilmesini de ifade eder (Bolayır, 1997, s.261-262).

İlköğretim Türkiye Cumhuriyeti yanı sıra, dünyadaki öteki ülkelerde de, hem ülkeler hem de tek tek bireyler için, yaşamsal önemde olduğundan, 1990 yılında, Jomtien Herkes İçin Eğitim Dünya Beyannamesi kabul edilmiştir.

Bu beyanname “İlköğretim evrensel olmalı, bütün çocukların temel öğrenme ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamalı ve toplumun kültürünü, ihtiyaçlarını ve fırsatlarını dikkate almalıdır” şeklindeki hükmüyle de temel öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması görevini ilköğretime vermektedir. Asgari gerekli öğrenme ihtiyaçları olarak nitelenebilecek bu ihtiyaçlar öncelikle okuma-yazma, sözlü anlatım, sayısal işlemler ve problem çözme gibi temel öğrenme araçlarını kapsamaktadır. Bunların yanı sıra, insanların varlıklarını sürdürmek, kapasitelerini sonuna kadar geliştirmek, onurlu bir biçimde yaşamak ve çalışmak, kalkınmaya çok yönlü katılmak, yaşam standartlarını yükseltmek, bilgili kararlar vermek ve öğrenmeyi sürdürmek için, gerek duyulan bilgi, beceri, değer ve tutumları kapsamaktadır (Kabadayı, 2001, s.39-40).

Beyannamenin, 2’nci maddesinde; asgari gerekli öğrenme ihtiyaçlarının karşılanmasının, bireyleri güçlendirirken aynı zamanda sorumluluklar da yükleyeceği vurgulanmaktadır.

“Bu ihtiyaçların karşılanması her toplumda bireyleri güçlü kılar ve ayrıca bireylere kendi kolektif kültürel, dilsel ve düşünsel miraslarına saygı duyma onun üzerinde yapılanma, başkalarının eğitimini geliştirme, toplumsal adalet amacını gerçekleştirme, çevreyi koruma, ortaklaşa olarak kabul edilen insani değerlerin ve insan haklarının zedelenmemesi koşuluyla, politik ve dini sistemlere karşı hoşgörülü olma ve birbirine bağımlı bir dünyada, uluslar arası barış ve dayanışma için, çaba gösterme yönünde bir sorumluluk yükler”(Kabadayı, 2001, s.40).

Jomtien Herkes İçin Eğitim Dünya Beyannamesi’nde yer alan bu hükümlere benzer hükümler, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin 5’inci maddesinde de bulunmaktadır. İlköğretimin bireye olan katkılarını içeren bu maddeler aşağıdaki gibidir:

“e) Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel, bilimsel, sportif ve sanatsal etkinliklerle millî kültürü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,

f) Öğrencilere bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm yolları arama alışkanlığı kazandırmak,

g) Öğrencilere, toplumun bir üyesi olarak kişisel sağlığının yanı sıra ailesinin ve toplumun sağlığını korumak için gerekli bilgi ve beceri, sağlıklı beslenme ve yaşam tarzı konularında bilimsel geçerliliği olmayan bilgiler yerine, bilimsel bilgilerle karar verme alışkanlığını kazandırmak,

h) Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak,

ı) Öğrencileri kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, teknolojiyi etkili biçimde kullanabilen, planlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek,

i) Öğrencilerin ilgi alanlarının ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamak, meslekleri tanıtmak ve seçeceği mesleğe uygun okul ve kurumlara yönleltmek,

j) Öğrencileri derslerde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleriyle sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle kendilerini geliştirmelerine ve gerçekleştirmelerine yardımcı olmak,

k) Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyabilen, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmek,

l) Doğayı tanıma, sevmeye ve koruma, insanın doğaya etkilerinin neler olabileceğine ve bunların sonuçlarının kendisini de etkileyebileceğine ve bir doğa dostu olarak çevreyi her durumda koruma bilincini kazandırmak,

m) Öğrencilere bilgi yüklemek yerine, bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma yöntem ve tekniklerini öğretmek,

n) Öğrencileri bilimsel düşünme, araştırma ve çalışma becerilerine yönleltmek,

o) Öğrencilerin, sevgi ve iletişimin desteklediği gerçek öğrenme ortamlarında düşünsel becerilerini kazanmalarına, yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak,

ö) Öğrencilerin kişisel ve toplumsal araç-gereci, kaynakları ve zamanı verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarını sağlamak” (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.485-486).

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin, 142’inci maddesinde “Okulun kültürel gelişim ve eğitim merkezi olduğu ilkesine uyularak, yakın çevre ile ilişki kurulmasına ve velilerle sıkı bir işbirliğinin sağlanmasına önem verilir” denmektedir (TD, Eylül 2003, Sayı:2552, s.522).

İlgili literatürde yapılan araştırmalar, ilköğretimin yukarıda sıralanan bu amaçlarının gerçekleşmesi için, öğrencilerin anne ve babalarıyla yakın işbirliği yapılması gerektiğini göstermektedir.

Vural (2005)’a göre, aile katılımının sağlanamadığı bir ortamda, okulun etkili olmasını sağlamak olanaksızdır. Aile çocuğun informal eğitiminin gerçekleştirildiği, okul ise çocuk ve gençlere formal eğitim olanaklarının sunulduğu kurumlardır. Toplumsal amaçlara ulaşmada, bu formal ve informal eğitim süreçlerinin birbirleri ile bütünleştirilmesi ve tutarlılık göstermesi büyük bir önem taşımaktadır. Okulun belirlenen amaçlarına ulaşabilmesi için, öğrencinin içinde yaşadığı ailenin de okulda verilen formal eğitim sürecine katılması ve destek ver-

mesi gerekmektedir. Etkin bir okul veli yardımlaşmasını sağlayabilmek için ilişkiler rastlantıya bırakılmamalı, okul veli görüşme ve toplantıları yıllık, aylık ve haftalık dönemler içinde programlara bağlanmalıdır (Vural, 2005, s.156).

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 24'üncü maddesi, her öğrencinin bir velisi olması zorunluluğunu getirirken, 25'inci maddeye göre, velilerin başta gelen görevi, kayıtları yapılan, zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin okula devamını sağlamaktır (TD. Eylül 2003, Sayı: 2552, s.492).

Velilerin diğer sorumlulukları, öğrencilere düzenli bir ev ortamı hazırlamak, derslerine çalışabilmesi için, psikolojik destek sunmak, okul etkinliklerine katılmak, öğrencinin okumaya araştırmaya daha fazla zaman ayırması için televizyon seyretme ve oyun oynama saatlerini düzenlemek, çocuğun yaşına uygun sorumluluklar vermek olarak özetlenebilir (http://ogm.meb.gov.tr/gos_genelge.asp?alno=14).

MEB tarafından okullara gönderilen, 27 Mart 2002 tarih ve 2002-27 sayılı “Okul Veli İşbirliği” konulu genelgede; veli okul işbirliği sürecinde ortaya çıkan olumsuzlukları gidermek amacıyla, anne ve babaların, çocuklarının eğitiminde etkin rol almalarının sağlanması gerektiği belirtilmektedir. Aynı genelge, velilerle belli aralıklarla toplantılar düzenlenmesini ve katılımın sağlanmasını önermektedir. Genelgede resmi ve özel okullarda, okul aile ve öğretmenler arasında işbirliğini gerçekleştirmek, velileri öğrencilerin gelişim dönemleri ve akademik durumları hakkında bilgilendirmek, okula sahip çıkmalarını sağlamak ve etkin bir şekilde eğitim hizmetlerine katmak üzere, bir eğitim öğretim yılında en az iki kez olmak üzere okul yönetiminin ihtiyaç duyduğu zamanlarda veli toplantıları yapılması gerektiğini belirtmektedir (TD. Nisan 2002, Sayı. 2535, s.287-291).

MEB bu kapsamda, okul ve aile ilişkilerini geliştirmek amacıyla, 2005 yılında Okul Aile Birliği Yönetmeliği'ni değiştirmiş, ilk ve orta öğretim okullarına gönderdiği, 10.10.2005 tarih ve 2005-92 sayılı genelge ile Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi uygulamasını başlatmıştır.

MEB Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi'nin; öğrenci ve velinin okulun yönetim sürecine etkin katılımını sağlama, öğretim süreciyle ilgili velileri bilgilendirme, öğrencilerin okul dışı zamanlarını eğitsel etkinliklerle değerlendirmeleri, okul kuralları, olanakları ve eğitim politikala-

rı hakkında velileri bilgilendirme gibi amaçları vardır. Bunun yanı sıra, öğrencilerin okul içinde ve okul dışında fiziksel şiddete uğramamaları için işbirliği yapma, okul ve aile arasında iletişimi geliştirme, okul ve velilerin birbirlerinden beklentilerini dengeleme ve velilerin okulun performans değerlendirme sürecine katılımını sağlama açısından bir yol haritası niteliği taşıyacağı düşünülmektedir (http://ogm.meb.gov.tr/gos_genelge.asp?alno=14).

Bu sözleşme; veliyi ve öğrenciyi okulun işleyişi, kuralları, öğrencilere ve velilere sağlayacağı imkânlar ve tarafların karşılıklı hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Okul - veli iş birliği, öğrenci başarısını artıran önemli etmenlerden biridir. Güvenli ve düzenli bir okul ortamının sağlanmasında veli katılımının rolü büyüktür. Veli katılımının öncelikli amacı, okulun eğitim etkinliklerini yönlendiren okul çalışanlarına destek olmak, çalışmalara meslekleri ve yeterlilikleri doğrultusunda farklı düzeylerde katkılarını sağlamak, okul ve ev arasında sıkı bağlar kurarak öğrencinin eğitim sürecine katkıda bulunmaktır. Öğrenci, veli ve çalışanlar arasında ayırım yapmadan, öğrencilerin, velilerin ve okul çalışanlarının kendilerini ve fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri fırsatlar yaratmak benimsenmiştir. Veli ve öğrenci hakkında ihtiyaç duyulan bilgileri toplayarak amaca uygun değerlendirmek, sonuçlarını ilgililerle paylaşmak ve gizliliğini sağlamak istenmiştir. Veli toplantılarının belirli aralıklarla ve düzenli olarak yapılması hedeflenmektedir (<http://okulweb.meb.gov.tr/12/05/965961>).

Sözleşme incelediğinde, Bakanlığın öğrencileri gelecek yaşamlarına hazırlayan, demokratik bir okul toplumu ve örgütsel kültürü olan okullar kurmayı hedeflediği anlaşılmaktadır. Bu hedefe ulaşmada, MEB okula, aileye ve öğrencilere çeşitli hak ve sorumluluklar yüklemiştir. Sözleşmede bu hak ve sorumluluklar listelenmiş ve okula yeni kayıt olan her öğrenci ve velisine bu sözleşmeyi onaylama zorunluluğu getirilmiştir. Bu sorumlulukların yerine getirilmesinde, tarafların yönetime ve eğitim etkinliklerine katılımı beklenmektedir. Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi yaşanan bazı sorunları çözme konusunda etkili bir uygulama olabilir. Ancak önemli olan uygulamanın amacına uygun yerine getirilmesi, bir formaliteden ibaret olmamasıdır. (Ereş, 2010, s.5-24)

Aileyi eğitim öğretim sürecine katmadan, öğrenciyi çok yönlü yetiştirmek olası değildir. Okullarda eğitimin başarılı olması ve amaçlarına ulaşabilmesi için, öğrenci ailesinin ilgi ve yardımına ihtiyaç vardır (Taymaz, 2001, s.190).

2007-2013 yıllarını kapsayan ve TBMM tarafından kabul edilen, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda belirtildiği gibi; okul yönetimleri ilköğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesindeki görev ve sorumluluklarını yerine getirirken, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin daha fazla hayata geçirilebilmesi için, öğrenci aileleri ile işbirliği yapmalıdır (RG. 1 Temmuz 2006, s.85-86).

Problem Cümlesi

İlköğretimin 4'üncü ve 5'inci sınıflarında öğrenim gören öğrencilerin başarıları, velilerinin 'sınıf veli toplantılarına' katılma durumuna ve sosyo ekonomik özelliklerine göre önemli farklılıklar göstermekte midir?

Alt Problemler

Veli Toplantılarına Katılım ve Öğrenci Başarısı

1. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan **sınıf veli toplantılarına katılma sayılarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

2. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında **söz alıp almamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

3. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında **soru sorup sormamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

4. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde, **okula çağrıldıklarında, gelip gelmediklerine** göre önemli farklılık göstermekte midir?

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Veli Toplantılarına Katılım

5. Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, **medeni durumlarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

6. Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, **velisi oldukları öğrenci sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

7. Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, sahip oldukları **çocuk sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

8. Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, öğrencinin **annesi ya da babası olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

9. Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, doğdukları yerin **köy ya da kent olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Öğrenci Başarısı

10. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **velilerinin cinsiyetine** göre önemli farklılık göstermekte midir?

11. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **velilerinin doğum yerinin köy ya da kent olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

12. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin **medeni duruma** göre önemli farklılık göstermekte midir?

13. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin sahip olduğu **çocuk sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

14. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin, **annesi ya da babası olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

15. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin evlerine düzenli **gazete alıp almamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

16. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin okul **aile birliğine bağış yapıp yapmamalarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

17. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **annelerinin eğitim düzeyine** göre önemli farklılık göstermekte midir?

18. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **babalarının eğitim düzeyine** göre önemli farklılık göstermekte midir?

19. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **annelerinin çalışıp çalışmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

20. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **babalarının çalışıp çalışmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

21. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **oturulan evin kendilerine ait olup olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

22. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde **bilgisayar ve internet olup olmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

23. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde kendilerine ait **çocuk odası olup olmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

24. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde **kitaplık olup olmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

25. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde bulunan **elektronik eşya sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

26. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **ailelerinin ekonomik durumuna** göre önemli farklılık göstermekte midir?

Öğrenci Özellikleri ve Yıl Sonu Not Ortalamaları

27. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **cinsiyetine** göre önemli farklılık göstermekte midir?

28. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **okula düzenli devam edip etmemelerine** göre önemli farklılık göstermekte midir?

29. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **okul öncesi eğitim alıp almamalarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

30. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **sınıf başkanlığı ya da sınıf başkan yardımcılığı yapıp yapmamalarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin eğitim sisteminin amaçları doğrultusunda yetiştirilmesi için, velilerinin eğitim öğretim sürecine aktif katılımlarının sağlanmasına katkıda bulunmaktır. Zira araştırmalar, öğrencilerin gizil güçlerinin ortaya çıkarılmasında, kapasitelerinin sonuna kadar geliştirilmesinde, bilişsel, duyuşsal, sosyal ve kişilik gelişiminde, ailenin çok önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Rosenblatt ve Peled (2002)'e göre, öğrencilerin başarısında okul, aile ve çevre faktörleri oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Çocukları ile ilgilenen, sorunlarını çözmeye çalışan, okul ile işbirliğini geliştiren ailelerin çocuklarının başarısı, ilgilenmeyen ailelere göre çok daha yüksektir. Okulun etkililiği ve öğrencinin sosyal, duygusal ve akademik açıdan gelişmesi ve başarılı olması açısından okul-aile işbirliği son derecede önemli görülmektedir (Rosenblatt ve Peled, 2002, s.349-367)

Demokratik bir toplumda, eğitimde ebeveyn desteği rastlantılara bırakılamaz. Toplumda yurttaş yetiştirmeyi merkezine alan ilköğretim sisteminde, ebeveyn desteği kritik önemdedir. Bu öneminden dolayı, okul aile ilişkilerinin planlı ve amaca uygun yürütülmesi gerekir.

Gökçe (1995) Aile Kurultayı'na sunduğu, "Toplumsal Değişim Sürecinde Gecekond Ailesi" adlı bildirisinde, ailenin evrenselliği, devamlılığı ve sosyal yapıda çekirdek özelliği taşımasının yanı sıra, aile üyelerinin sorumlulukları, ilişkilerinin duygusal niteliği, şekillenme özelliği ve kurallarla çevrili olması gibi hususları, her tür ailede görülen yaygın özellikler olarak belirtmektedir. Ailenin görevleri konusunda da paralel bir uzlaşmanın saptanabile-

ceğine değinmektedir. Eğitim görevi, aileye toplumsal statü ve saygınlık kazandırmanın yanında, özgür zamanların değerlendirilmesini de sağlar. Aile toplumsallaşma aracı olan demokratikleşmeye de katkılar sunar. Adalet, eşitlik, insan hakları, çocuk hakları, dayanışma, sevgi saygı, özveri gibi temel kavramlar, aile içinde öğrenilir, öğretilir ve bir kültür haline gelirse, sağlıklı bir topluma gitmek olasıdır. Özellikle okul aile etkinlikleri gibi etkinliklere katılımcılık, çocuklar için olduğu kadar, anne ve babaların demokratik değerleri öğrenmesinin yolu olabilir, demektir (Gökçe, 1995, s.138-142).

Bu kapsamda, araştırmada velilerin okul ile iş birliğinin, öğrencilerin akademik başarısı ve sosyal gelişimi için, kritik önemde olduğu düşünülmektedir. Velilerin eğitim öğretim sürecine ve eğitimsel kararların alınışına katılmalarının, çocuklarının okul başarısını artıracığına inanılmaktadır. Velilerin sınıf veli toplantılarına daha etkin katılmalarını sağlamak için, öneriler geliştirilmesine gereksinim vardır. Araştırmanın nihai amacı ise öğrencilerin başarılarının artırılmasına katkı yapabilmektir.

Araştırmanın Önemi

İlgili literatürde, Türkiye'nin ilköğretim okullarında, velilerin sosyal ekonomik durumlarına göre, sınıf veli toplantılarına katılım düzeylerini ve öğrenci başarısı hakkındaki ilişkileri saptamaya yönelik, yeterli sayıda araştırma bulunmamaktadır. Son 15-20 yılda konu ile ilgili birçok araştırmanın yapıldığı bilinmektedir. İlköğretimin 4'üncü ve 5'inci sınıfları düzeyinde yapılan, sınıf veli toplantılarında, veli katılımcılığının, öğrenci başarısı üzerindeki etkisini, ailelerin sosyo ekonomik etmenleriyle beraber inceleyen araştırmanın, bir boşluğu doldurabileceği düşünülmektedir.

Öğrencinin okuldaki gelişimi ailenin eğitime verdiği önem ile ilişkilidir. Aile okul iş birliğinin önemli bir kazanımı, ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgidir. Bu ilgi öğrencinin güdülenmesini sağlar. Diğer kazanım ise, okulun yapısını, değerlerini ve standartlarını tanıyan aileler çocuklarını daha iyi yönlendirebilirler (Berger, 1987, s.96-108).

Bu konuda farklı değerlendirmeler de yapılabilinmektedir. Kotaman (2008)'a göre, Türk anne ve babaların, çocuklarının eğitim sürecine katılma düzeyleri konusunda, ülkemizde yapılmış bir araştırmaya ulaşılmamaktadır. Kotaman, anne ve baba katılımının düzeyi ve katı-

lımdaki farklılıkların nedenleri belirlenir ise ebeveyn katılımını geliştirmek için, hangi noktalara odaklanmak gerekeceğinin ortaya çıkacağını, bunun da konuyla ilgili çabaların doğru şekilde yapılandırılıp yönlendirilmesine katkı sağlayacağını düşünmektedir (Kotaman, 2008, s.138).

İlköğretimde fırsat ve imkân eşitliğinin daha fazla hayata geçirilmesi için, Türk anne ve babaların, çocuklarının, sınıf veli toplantılarına katılmaları ve çocuklarını desteklemeleri kritik önem arz etmektedir.

Sayıtlar

1. Velilerin Sosyo- Ekonomik Düzeyleri Anketi ile elde edilen veriler, var olan durumu yansıtmaktadır.

2. Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu araştırma kapsamındaki değişkenleri ölçmede yeterlidir.

3. Velilerin sınıf veli toplantılarına katılmaları öğrencilerin başarısı üzerinde etkili olmaktadır.

4. Araştırma yöntemi ve çözümleme teknikleri araştırmanın amacına, konusuna ve problemlerin saptanmasına uygundur.

Sınırlılıklar

Bu araştırma Tahir Merzeci İlköğretim Okulu 4'üncü ve 5'inci sınıf öğrencileri ve velileri ile sınırlıdır. Ancak araştırma sonuçları, benzer özellikleri taşıyan ilköğretim okullarına genellenebilir.

Tanımlar

İlköğretim: 6 - 14 yaş grubunda bulunan çocukların eğitimini kapsayan 8 yıllık zorunlu öğretimdir. Amacı her Türk çocuğunu, ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek, hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır (Bolayır, 1997, s.206-207).

Veli: MEB, İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 24'üncü maddesine göre, öğrencilerin okul ile ilgili sorumluluğunu üstlenen yetişkin bireylerdir. Veli öğrencinin; annesi, babası veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişidir. Okulun bulunduğu yerde oturan, öğrencinin eğitim öğrenim durumu ile yakından ilgilenebilecek, anne, baba veya yasal sorumluluğunu üstlenen kişi tarafından, yazılı olarak bildirilen ve 18 yaşından büyük olan bir kişi de veli olabilir (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.492).

Okul Aile Birliği: Okul ile aile arasındaki bütünleşmeyi, dayanışmayı ve iş birliğini sağlamak amacıyla yönetici, öğretmen ve velilerden oluşan birlik (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.485).

Sosyo: İnsan toplumu, birey grup etkileşimi ile ilgili, toplumun üyeleri olarak refahını ilgilendiren, sosyal ihtiyaç ve problemlere yönelik (Türker'den akt. Kabadayı, 1990, s.7).

Ekonomik: Maddesel kaynaklarla ilgili, pratik ya da endüstriyel önemi ya da yararı olan, ekonomik ihtiyaç ve problemlere yönelik (Kabadayı, 1990, s.7).

Sosyo -ekonomik: İnsanların toplum üyeleri olarak, sosyal ve ekonomik ihtiyaçları ve problemleriyle ilgili (Kabadayı, 1990, s.7).

Katılmak: Kendini bir topluluğa katmak, ortak olmak, benimsemek (Resimli Türkçe Sözlük, s.313, İmla Kılavuzu, s.208).

İlköğretim Okullarında Öğrenci Başarısı ve 5'lik Not Sistemi: Başarının ölçülmesi ve değerlendirilmesinde, öğretim programlarında belirtilen amaçlar ile kazanımların esas alınacağı, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 33'üncü maddesinde belirtilmektedir. Bu kazanımlar ile ilgili açıklama, 47'nci maddede yapılmaktadır:

“Öğrencinin ders yılındaki başarısı, tüm dersler ile sosyal etkinlik çalışmalarındaki durumu, sınavlar, projeler, performans görevleri, ders ve etkinliklere katılma, Türkçe’yi doğru, güzel ve etkili kullanma becerisi ile öğrencilerden ulaşmaları beklenen kazanımlar dikkate alınarak değerlendirilir ve başarılı öğrenciler doğrudan bir üst sınıfa geçirilir” (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.498).

İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nin, 33’üncü maddesi gereğince, ilköğretim okullarında uygulanan, 5’lik not sistemi, Tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1

İlköğretim Okulları 5’lik Not Sistemi

Puan	Not	Derece
85-100	5	Pekiyi
70-84	4	İyi
55-69	3	Orta
45-54	2	Geçer
0-44	1	Başarısız

Kaynak: (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.495).

Tablo 1’de görüldüğü gibi, sınav, proje ve öğrencinin performansına yönelik çalışmalar, 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Puanlar beşlik sisteme göre nota çevrilerek karneye işlenir. 45-100 puan arası başarılı, 0-44 puan arası başarısızlığı tanımlar. Beşlik not sisteminde başarı dört, başarısızlık bir notla değerlendirilir (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.495).

Yıl Sonu Not Ortalaması: Yıl sonu başarı puanı, notla değerlendirilen derslerin ağırlıklı puanları toplamının, o derslere ait haftalık ders saati toplamına bölümü ile elde edilen puandır. Yıl sonu başarı puanı hesaplanırken bölme işlemi virgülden sonra iki basamak yürütülür (TD, Eylül 2003, Sayı: 2552, s.498).

Sınıf Veli Toplantısı: Okul aile ve öğretmenler arasında işbirliğini gerçekleştirmek, velileri öğrencilerin gelişim dönemleri ve akademik durumları hakkında bilgilendirmek, okula sahip çıkmalarının sağlamak ve etkin bir şekilde eğitim hizmetlerine katmak üzere, bir öğre-

tim yılı içinde, sınıf düzeyinde yapılan ve öğrencilerin anne ya da babalarının katıldığı, gündemli toplantılardır (TD, Nisan 2002, Sayı: 2535, s.287-291).

Öğrenciler: 2010-2011 öğretim yılında, Tahir Merzeci İlköğretim Okulu 4'üncü ve 5'inci sınıflarında öğrenim gören öğrenciler.

Kısaltmalar

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı.

RG: Resmi Gazete.

TD: Tebliğler Dergisi.

YSNO: Yıl Sonu Not Ortalaması.

GA: Gruplar arası.

Gİ: Grup içi.

KT: Kareler Toplamı.

KO: Kareler Ortalaması.

BÖLÜM II

İLGİLİ YAYINLAR VE ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili olarak, yurt dışında ve yurt içinde yapılan bazı çalışmalar özetlenecektir.

Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Diaz (1989) tarafından yapılan bir araştırmada; akademik başarısı düşük ve sınıfta kalma riski taşıyan öğrencileri, diğer öğrencilerden ayıran en önemli etkenin, ebeveyn desteği ve ilgisinden yoksunluk olduğu belirlenmiştir. Aynı araştırmada, ebeveyn geçimsizliği, katılık ve tutarsızlığının da, düşük okul başarısında, önemli bir risk etmeni olduğu saptanmıştır (akt. Arcan, 2006, s.4).

Berger (1991)'e göre, öğrencinin okuldaki gelişimi ailenin eğitime verdiği önem ile ilişkilidir. Aile okul işbirliğinin iki avantajı vardır: Birincisi, ailenin okula ve öğrenciye gösterdiği ilgi, çocuğun güdülenmesini sağlar. İkincisi ise, okulun yapısı, değerleri ve standartları hakkında bilgi sahibi olan aileler çocuklarını daha iyi yönlendirebilirler. Okulun sürekli olarak, ebeveynleri bilgilendiren bir sınıf içi iletişim sistemine sahip olması, öğrencilerin başarı şansını artıran işbirliği yollarını açar (Berger, 1991, s.209-219).

Redding (1991), okul aile işbirliğinde, katılımın ilkelerini şöyle belirtmiştir; Aileler okulun ve eğitim sürecinin ayrılmaz bileşeni olarak görülmelidir. Katılım çalışmalarının, merkezinde, okulun temel sorunlarına çözüm amacı bulunmalıdır. Aile katılımında öncelikler; ailelerin kendi çocuklarının eğitime katkıları, diğer ailelerin çocuklarının eğitime katkıları ve diğer ailelere katkıları olarak saptanmalıdır (Yiğit ve Bayrakdar, 2006, s.36).

Jencks ve arkadaşları (Malkoç, 1991) tarafından yapılan kapsamlı bir araştırmaya göre, aile özellikleri, öğrencinin okul başarısındaki en önemli çevre faktörünü oluşturmaktadır. Bu araştırmadan elde edilen bulgulara göre, okul başarısının yarıdan çoğunun, ailenin katkısıyla gerçekleştiği söylenmektedir. Çocuğun ilköğretime başlamasıyla birlikte, öğrencinin

okul başarısı üzerinde rol oynayan çevresel etmenler, toplumun daha geniş bir kesimine doğru genişlemekle beraber, aile etkisi önemini korur. Bir günün, 24 saatlik zaman diliminden meydana geldiği göz önüne alınırsa, çocuk zamanının, $\frac{3}{4}$ 'nü, bu dönemde aile içerisinde geçirmektedir. Bu durum, okul yıllarında da, çocuk aile etkileşiminin önemli olduğunu göstermektedir (akt. Çelenk, 2003, s.28-29).

Flaxman ve Inger (1991)'den aktarıldığına göre; ailenin okul ile işbirliği yapması ve okul etkinliklerine katılmasında, üç temel yoldan söz edilebilir.

1. Okula Doğrudan Katılım: Aileler çocuğun gideceği okulu seçerler, okullar da çocuğun gereksinimlerine yanıt verebilecek biçimde, kendilerini esnek yapılandırırlar. Aileler, okuldan daha fazla tatmin olmak için, okul etkinliklerine katılarak, yönetici ve öğretmenlerle birlikte, okulu yöneterek sürece katılırlar ve problemlerin çözülmesine destek sunarlar.

2. Aile Eğitim Programları: Ailelerin, çocuklarının ilk öğretmenleri olduğu görüşünden hareketle; anne ve babaların, çocuklarıyla daha iyi iletişim kurmalarına ve onlara çalışma alışkanlığı gibi bireysel nitelikleri kazandırmalarına yardım etmek amacıyla, eğitim programları düzenlenir.

3. Aileye Kaynak Sağlama ve Geliştirme Programları: Geliştirme programları, doğrudan aileye yönelik olarak düzenlenen eğitim programlarıdır. Aileye kaynak sağlama ise, ailenin gereksinim duyduğu konularda, okulun olanakları ölçüsünde ve çevreden sağlanan kaynakların aileye aktarılması biçiminde gerçekleştirilir.

Ailenin, okul etkinliklerine katılımında, önem verilmesi gereken konular ise şöyle özetlenebilir: Okul aile işbirliği, çok amaçlı, iyi planlanmış ve sürece dayalı olarak düzenlendiğinde başarılı olur. Okul aile işbirliği çalışmaları mevcut sorunların çözümüne ve olası sorunların ortaya çıkmasını önlemeye dönük olmalıdır. Okul aile işbirliği, sadece ilkokul ve ortaokul düzeyinde değil, ortaöğretim düzeyinde de önemlidir. Ailelerin, okul etkinliklerine katılımları için, iyi eğitilmiş olmaları şart değildir. Okul aile işbirliğinin planlanması ve gerçekleştirilmesi, en çok alt sosyo -ekonomik düzeyden gelen çocuklara yarar sağlar. Okulun, demokratik kuralları çerçevesinde, akademik başarısının artması için, aileler etkinliklere katılmalıdır. Bu katılımı sağlamak amacıyla, gerçekçi bir planlama yapılmalıdır (akt. Yiğit ve Bayrakdar, 2006 s.35-36).

Burns, Roe ve Ross (1992)'dan aktarıldığına göre, ebeveynler ve öğretmenler, çocuklara elverişli bir öğrenme ortamı yaratabilmek için ortak bir çaba içinde olmalıdırlar. Çocuğun evde oluşan ilk öğrenme deneyimleri, okuldaki öğrenme etkinliklerine destek sağlayarak, öğretmenin sınıf içi uygulamalardaki başarı şansını yükseltir. Bu yüzden öğretmenlerin çocukların aile ortamlarını iyi değerlendirmeleri ve daha iyi eğitim almalarına olanak sağlamak amacıyla ebeveynlerle iletişim kurmaları önemlidir (akt. Vural, 2005, s.149).

Burns ve diğerlerine (1992) göre; anne ve baba ile öğretmenler arasında kurulacak düzenli iletişim kritik önemdedir. Velilerle okuldaki etkinlikler konusunda mektuplaşma, okul kuralları, okul düzeni ve gereksinim duyulabilecek diğer yardımcı bilgiler konusunda hazırlanmış broşürler, kurulacak bu iletişimin geleneksel araçlarıdır. Öğrencilerle ilgili kişisel raporlar, öğretmen aile telefonlaşmaları, veli öğretmen toplantıları, çocukla ilgili özel tartışma ve görüşmelerin yapılacağı ve çocuğun aile çevresi konusunda, öğretmenlerin bilgileneceği aile ziyaretleri, çocukların sınıf içi etkinliklerini görme amaçlı, anne ve babaya açık, sınıf içi etkinlik günleri, okul aile ilişkilerinde, uzun yıllardır uygulanan iletişim yollarıdır (akt. Çelenk, 2003, s.30-31).

Keith ve diğerleri (1993), tarafından yapılan bir çalışmada, eğitim sürecine ebeveyn katılımı ile 8'inci sınıf öğrencilerinin, okuma, matematik, fen ve sosyal çalışmalar derslerindeki başarıları incelenmiştir. İncelenen derslerde, ebeveyn katılımının akademik başarı üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın sonucuna göre, ebeveyn katılımının, öğrencilerin akademik başarıları üzerinde, ebeveynlerin sosyo –ekonomik düzeyinden daha etkili olduğu saptanmıştır. Bu sonuç, ailelerin sosyo ekonomik düzey farklılığı nedeniyle, öğrencilerin aleyhine oluşan açıklıkların, ebeveyn katılımı yolu ile telafi edilebileceği şeklinde yorumlanmıştır (Keith, Keith, Troutman, Bickley, Trivette, Singh, 1993, s. 474–496).

Gordon (1993)'a göre; Ebeveynlerin çocuk üzerindeki etki alanı çok geniştir. Bir bakıma, anne ve babalar, 0-6 yaş döneminde, çocukların tüm gereksinimlerinin yerine getirilmesinde, en yakınında olan kişilerdir ve çocuklarının ilk öğretmenleridir. İnsan kişiliğinin gelişimsel temellerinin, 0-6 yaş döneminde atıldığı, göz önüne alındığında, eğitsel kimliğin belirlenmesinde, anne ve baba rolünün, kritik önemde olduğu daha iyi anlaşılabilir. Çocuğun aile içerisinde edindiği statü, kazandığı değer ve geliştirdiği kimlik, onun giderek toplum içerisinde kazanacağı kimliğin, statünün ve değerinin belirleyicisi olmaktadır. Anne ve babaların, üzerinde durduğu en önemli konu, çocuklarının iyi bir eğitim alıp alamayacağıdır. Bu açıdan an-

ne ve babaların, çocuklarının eğitim yaşantılarını nasıl destekleyecekleri önem kazanmaktadır. Anne ve babalar, çocuklarının doğal öğretmenleri olduğundan, öğretmenler, ebeveynlerin çocuklarına okul dışında yaptıkları eğitim uygulamalarının doğruluğundan, kaygı duymaktadırlar. Öğretmenler; “Öğrenci ne tür bir eğitim ortamında yaşıyor? Aileler çocukların ödevlerini yapmalarına nasıl yardım ediyorlar? Aileler, okulu ve öğretmenleri eleştiriyorlar mı? Çocuklarının okul ve derslerle ilgili sorunlarını önemseyip ilgileniyorlar mı?” gibi sorulara yanıt ararlar (Vural, 2005, s.149).

Griffith (1996) çalışmasında, öğrenci başarısının, okulların yapısı veya sosyo -ekonomik koşullarından daha çok, okul aile işbirliği yoluyla arttığı saptamasını yapmaktadır. Aile desteğinin çocuk için kritik önemde olduğu belirlenmiştir. Ancak, öğrenme ve davranış sorunları olan öğrencilerin ebeveynlerinin, öğretmenlerle yaptıkları görüşmelerde, öğrencilerin okul içindeki ve dışındaki etkinliklerinden daha çok, öğrencinin akademik başarısı üzerinde yoğunlaşıldığı görülmektedir. Öğrenciler üzerinde yapılan araştırmalara göre, aile katılımı, akademik başarı üzerinde, önemli sonuçlara yol açmaktadır (Griffith, 1996, s.33-41).

Keith ve diğerlerine (1998) göre, ebeveynlerin eğitim sürecine katılmaları, değişik öğrenim düzeylerindeki öğrencilerin akademik başarılarının artmasını için, güçlü bir destek sunmaktadır. Ebeveyn katılımının, 10’uncu sınıf öğrencilerinin akademik başarısı üzerindeki etkilerini iki yıl boyunca incelemişlerdir. Bu çalışmada, öğrencilerin, matematik, İngilizce, fen ve tarih derslerinde aldıkları notların ortalamalarını akademik başarı için, esas almışlardır. Çalışmanın sonucunda, ebeveyn katılımının, öğrencilerin not ortalamaları üzerinde oldukça etkili olduğu belirlenmiştir (Keith, Keith, Kimberly, Sperduto, Santillo, Killings, 1998, s.335-362).

Yıldıran (1998)’ın, Colbert ve Bul’dan aktardığına göre; Amerika Birleşik Devletleri’nde, okul öncesi programlar uzun süreli bir incelemeyle değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler, çocuk ve ebeveyni (özellikle anneyi) bir ünite olarak ele alan programların, yalnız çocuğu ele alan programlardan daha etkili olduğunu göstermiştir. Anne, baba ve çocuğun, birlikte ele alındığı okul öncesi eğitim programlarının değerlendirilmesinden aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

“1. Bu programlarda eğitim görmüş çocuklarda, zekâ gelişimi ve bilişsel gelişim alanlarında ilköğretim yıllarına kadar devam eden ilerlemeler görülmüştür.

2. Bu programa katılan çocukların özel eğitime gereksinimi göstermeleri veya bir sınıfı tekrarlama olasılıkları daha düşük olmuştur.
3. Bu çocukların eğitsel kazançları daha yüksek olmuştur.
4. Ayrıca bu çocukların ebeveynleri çocuklarına daha esnek tutumlar geliştirmiş ve bu programlara katılan çocukların kardeşlerinin zekâ puanlarında da artışlar kaydedilmiştir” (akt. Vural, 2005, s.149).

Hollingsworth ve Hoover’den aktarıldığına göre; anne ve baba, çocukları doğrudan ve dolaylı olarak eğittikleri için, evdeki öğretmenler olarak ele alınmakta ve okulda öğretmen tarafından kazandırılan olumlu bir davranışın, evde anne baba tarafından, kolaylıkla bozulabileceği belirtilmektedir. Bu nedenle, eğitimci ve öğretmenler, öğrencilerin evdeki öğretmenleri olarak, velilerin önemini kavramış bulunmaktadır (akt. Vural, 2005, s.148).

Chen ve Fan (2001), 25 araştırmanın sonuçlarını karşılaştırdıkları çalışmalarında, ebeveyn katılımı ile çocuklarının akademik başarıları arasında, anlamlı ilişki olup olmadığını incelemişlerdir. Ebeveyn katılımı ve öğrenci başarısı arasında, güçlü ve pozitif bir ilişki olduğunu saptamışlardır. Sonuçları karşılaştırılan bu araştırmalar, ebeveyn katılımının, öğrencilerin akademik başarısı için oldukça önemli olduğunu belirlemektedir. Başka bir söyleyişle, ebeveynlerin, çocuklarının eğitim sürecine, düzenli ve kararlı bir şekilde katılmalarının, çocuklarının akademik başarılarına katkı sunduğu anlaşılmıştır. Sonuç olarak, ebeveyn katılımının, öğrencilerinin akademik başarısı için, kritik önemde olduğu saptanmıştır (Chen, Fan, 2001, s.1-22).

Fiders ve Lewis’ten aktarıldığına göre; Ailelerin okul etkinliklerine aktif katılımını ve işbirliği sürecini engelleyen başlıca etmenler, şöyle özetlenebilir: Birçok ebeveyn olumsuz okul yaşantılarına sahiptir. Bu nedenle, okula karşı olumsuz tutum geliştirebilmektedirler. Genellikle, ailelerin okula çağırılma nedenleri, kendilerinden ekonomik destek istenmesidir. Okulun ekonomik sorunları, anne ve babaların okul etkinliklerine katılımında isteksiz davranmalarına yol açmaktadır. Ailelerin, kendi iş ve ev yaşantıları nedeniyle, okula ayırabilecekleri zamanları çok fazla değildir. Ebeveynlerin eğitim düzeylerini genellikle düşük ve yetersizdir. Aileler okula nasıl katkıda bulunabilecekleri konusunda, öğretmenler tarafından yönlendirilmek isterken, öğretmenler ailelerin okula destek olmak istemedikleri gibi, yanlış bir algıya sahip olabilirler. Burada, eğitim sürecini önemli ölçüde etkileyen iletişim sorunları, çelişkiler ve karmaşa yaşanmaktadır. Okul kültürü ile aile kültürü arasındaki farklılıkların çok olması, ortaklaşmayı ve empati kurmayı zorlaştırmaktadır (akt. Vural, 2005, s.150-152).

Akyüz ve Pala (2008)'nin aktardığına göre; Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA), 2003 sonuçlarına göre, öğrenci ailelerinin eğitim düzeyleri ve meslekleri, öğrencilerin matematik okuryazarlıklarını ve problem çözme becerilerini olumlu yönde etkilemektedir. PISA, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD)'nin, üç yıllık aralıklarla düzenlediği ve zorunlu eğitimin sonunda, örgün eğitime devam eden 15 yaş grubundaki öğrencilerin günümüz bilgi toplumunda karşılaşılabilecekleri durumlar karşısında, sahip oldukları bilgi ve becerileri kullanabilme yeteneğini ölçmeyi amaçlayan bir tarama çalışmasıdır. Mevcut durumun irdelenmesi, başarıyı etkileyen etmenlerin neler olduğunun saptanması, diğer ülkelerle karşılaştırma çalışmalarının yapılması önemlidir. Matematik performansını etkileyen etmenlerin en önemlilerinden biri, öğrencilerin sosyo-ekonomik statüleridir. Sosyo-ekonomik statü, genellikle gelir, meslek ve eğitim göstergeleriyle ölçülen bir kavramdır. Araştırmaların bu konudaki sonuçları benzer olup, başarı ve sosyo-ekonomik statü arasında pozitif yönde ilişki olduğu kabul edilmektedir (akt. Akyüz ve Pala, 2008, s.670).

Öğrencilerin, anne ve babalarının eğitim düzeyi arttıkça, akademik açıdan daha iyi performans gösterdikleri sonucuna ulaşan, farklı etnik gruplarda yapılmış bazı çalışmalar bulunmaktadır. PISA 2003 projesine katılan 41 ülke arasından, öğrenci ve sınıf özelliklerinin matematik okuryazarlıklarına ve problem çözme becerilerine etkisini incelemek için Finlandiya, Türkiye ve Yunanistan olmak üzere üç ülke seçilmiştir. Türkiye'den 4855 öğrenci katılmıştır. Bu 3 ülkeye ait, örtük değişkenlerin Cronbach Alfa katsayıları, Tablo 2'de görülmektedir.

Tablo 2

Örtük Değişkenlerin Cronbach Alfa Katsayıları

Örtük Değişkenler	Türkiye	Finlandiya	Yunanistan
Öğrenci Ailelerinin İş ve Eğitim Durumları	.9322	.9288	.9235
Öğrencilerin Kendilerini Okula Ait Hissetmeleri	.9322	.9289	.9235
Matematik Dersinde Kendilerine Güvenmeleri	.9322	.9288	.9235
Matematiğe Karşı Tutumları	.9322	.9288	.9235
Grup Çalışması	.9323	.9289	.9235
Öğretmen İlgisi	.9323	.9288	.9235
Sınıf Disiplini	.9322	.9288	.9235

Kaynak: The Effect of Student and Class Characteristics on Mathematics Literacy and Problem Solving in PISA 2003 (akt. Akyüz ve Pala, 2010, s.674).

Tablo 2’de görüldüğü gibi, örtük değişkenlerin, Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları, her bir ülke için, ayrı ayrı hesaplanmıştır. Tüm Cronbach Alfa değerlerinin. 90’ın üstünde olması, alt ölçeklerin güvenilir olduğunu göstermektedir. Çalışmada yer alan üç ülkede bulunan öğrenci ailelerinin eğitim düzeyleri ve mesleklerinin, öğrencilerin matematik okuryazarlıklarını ve problem çözme becerilerini pozitif yönde etkilediği görülmektedir. Bu sonuç, literatürdeki diğer çalışmalarla tutarlıdır. Öğrenci ailelerinin eğitim düzeyleri ve meslekleri, öğrencilerin matematik okuryazarlıklarını ve problem çözme becerilerini olumlu yönde etkilemektedir. Anne ve babalara, toplantı ve konferanslar düzenlenerek, özellikle eğitim düzeyi düşük olan aileler, bilgilendirilmelidir. Anne ve babaların, eğitim düzeyinin düşüklüğü, okul ortamlarında alınacak önlemlerle, giderilmeye çalışılmalıdır (Akyüz ve Pala, s.670).

Buna göre, öğrenci ailelerinin eğitilmiş olması, çocuklarının hayata bakış açısını genişletmekte, kendilerine olan güvenlerinin artmasını sağlamaktadır. Anne ve babanın öğrenim durumu ve mesleğindeki durumunun iyi olması, hem ailenin ekonomik durumuna, hem de çocuk için elverişli eğitsel koşullarının oluşturulmasına katkı sunmaktadır.

Türkiye de Yapılan Araştırmalar

Aslan (1984) “Okul Aile İlişkileri” konulu araştırmasında, aşağıdaki bulguları elde etmiştir:

- “1. Okul ile aile arasındaki ilişkiler genellikle rastlantılara dayalıdır ve velilerin çoğu okul aile birliklerine ilgi göstermemektedir.
2. Birçok velinin, okuldaki eğitsel etkinlikten haberi yoktur.
3. Okul aile işbirliğinin öğrenci başarısı açısından önemine inanılmamaktadır.
4. Öğretmen veli görüşmesi için, okullarda uygun ortamlar bulunmamaktadır.
5. Veliler müdür ve öğretmenlere güvenir gözükmürken, öğretmenler ve müdürler de velilere karşı güven eksikliği vardır.
6. Bayan veliler okul aile ilişkilerinde daha içten ve duyarlıdır.
7. Okul ile aile arasındaki, var olan ilişkiler, velilere göre yeterli, müdür ve öğretmenlere göre yetersizdir” (Yiğit ve Bayrakdar, 2006, s.34).

Nural (1987) tarafından yapılan ”Velilerin Okul Yöneticilerinden Beklentileri ve Bunların Karşılanma Düzeyleri” konulu araştırmada aşağıdaki bulgulara rastlanmıştır:

“1. Veliler, okul yöneticilerinden, çocuklarına karşı ilgisiz olan diğer velileri uyarmasını istemektedir.

2. Veliler okul yöneticilerinin kendilerinden ne beklediğini açıkça söylemesini istemektedirler.

3. Veliler yöneticilerden okul ortamında rahat konuşma olanağı sağlamalarını beklemektedir.

4. Veliler sundukları özürlerine karşı, okul yöneticilerinden daha hoşgörülü davranmasını beklemektedirler” (Yiğit ve Bayrakdar, 2006, s.34).

Bilgin, (1990). “Ankara merkez ilçelerdeki ortaokullarda okul ailenin işbirliği ve sorunları” adlı araştırmasında, okul ile aileler arasında yaşanan sorunları şöyle saptamıştır.

“1. Anne babaların okul bina ve tesislerinden yararlanması sağlanmamaktadır.

2. Anne babalara eğitim konusunda konferanslar verilmemektedir.

3. Öğretmenler ev ziyaretleri konusunda özendirilmemektedir.

4. Öğrencilere okulda çalışma olanağı sağlanmamaktadır.

5. Okulda eğitim etkinlikleri anne babalara tanıtılmamaktadır.

6. Okulun eğitim ilkeleri anne babalara açıklanmamaktadır.

7. Okulun yaptığı etkinliklere anne ve babalar katkıda bulunmamaktadır.

8. Okulun amaçları konusunda anne ve babalar aydınlatılmamaktadır”

(Yiğit ve Bayrakdar, 2006, s.34).

Bilgin (1991) okul ve aile işbirliği ve sorunları, konusunda yaptığı araştırmada; “öğretmenlerin okul-aile ilişkilerini geliştirmede başarılı çalışmalar yaptığı, anne-babaların ise okul-aile ilişkilerini geliştirmede yetersizlikler gösterdikleri, anne-baba eğitiminin okul-aile ilişkilerini düzene koymada ve öğrencilerin okul başarılarının artırılmasında etkili olduğu” sonucuna varmıştır (Vural, 2005, s.150).

Kılcal (1991) tarafından yapılan “Okul Aile Birliğinin Fonksiyonlarını Gerçekleştirme Düzeyi” adlı araştırmada, velilerin okul aile birliğinden beklentilerinin çocukların başarı düzeyini yükseltmek olduğu görülmüştür. Aynı araştırmanın sonuçların göre, velilerin % 73,3’ünün öğretmenlerle yaptıkları görüşmelerin konusunu, çocukların derslerdeki başarı durumu oluşturmaktadır (Kılcal, 1991, s.128).

Satır (1996) yaptığı bir araştırmada; çocuğuna yakın ilgi gösteren, çocuğunun çalışma ortamını düzenleyen ve planlayan, çocuğunun başarısını övücü sözlerle destekleyen, çocuğunun başarısızlığında, onu “çalışırsan başarılı olursun” sözleriyle yüreklendiren, ebeveynlerin

çocuklarının akademik başarısının yüksek olduğu sonucuna varmıştır (akt. Çelenk, 2003, s.29).

Demirbulak (1997)'a göre, veli ve öğretmen arasında olumlu bir iletişim, öğrencinin gelişimini tartışarak, problemlerini ve gereksinimlerini belirleyerek kurulabilir. Bu iletişimi kurmanın en önemli aracı da sağlıklı ve işlevsel okul aile toplantılarıdır. Bu çalışmada elde edilen bulgular veli-öğretmen görüşmelerinin sağlıklı ve işlevsel olmadığı yönündedir. Katılımcıların çoğu öğrencilerin de, öğretmen-veli görüşmelerine katılmaları gerektiğini düşünmektedir. Mevcut eğitim programları incelendiğinde bu tür plânlı görüşmelerin yer almadığı görülmektedir. Öğrenci ve velilerin etkin olarak eğitimin her aşamasında yer almaları özellikle de öğrencilerin kendilerini ilgilendiren konularda katılımı, öğrenci merkezli eğitimin ve daha da önemlisi demokrasinin gereğidir (Demirbulak, 2000, s.55).

Demirbulak, aşağıda özetlenen önerilerde bulunmaktadır. Okul aile görüşmeleri öğretmen, öğrenci ve veli görüşmeleri olarak yeniden düzenlenebilir. Planlaması yapılmış, öğretmen, öğrenci, veli görüşmeleri eğitim programlarında, yönlendirme boyutunda yer alabilir. Eğitimin fiziksel ortamı ve zaman sorunlarını aşabilmek amacıyla her branş için öğretmen çalışma odaları oluşturulabilir. Okul veli görüşmeleri branş odalarında, daha sağlıklı yapılabilir. Bu toplantılar, okullarda fiziksel koşullar iyileştirilinceye kadar öğretmen çalışma odalarında ve okul saatleri içinde de yapılabilir (Demirbulak, 1997, s.108).

Pehlivan (2000)'a göre, aileler, okulu yalnızca kamusal eğitim hizmetinin verildiği, çocukların eğitimini ve başarısını gerçekleştiren, kendilerinin dışında bir kurum olarak değerlendirmemelidir. Aileler önce kendi çocuklarının eğitimine daha sonra diğer çocukların eğitimine karşı duyarlı olmalıdır. Ailelerinden yeterince destek ve yardım alamayan çocukların eğitimine güçleri ölçüsünde katkıda bulunmayı da temel bir görev ve sorumluluk olarak görmelidirler. Gerekli eğitim olanaklarından yararlanamayan ve ekonomik yaşamda yer alamayan bir bireyin, toplumda çeşitli sorunların yaşanmasına neden olacağı açıktır. Bu nedenle, öğrencileri kendi ailemizin üyeleri gibi görmeli ve okullara devam yoluyla sosyalleşmeleri desteklenmelidir (Pehlivan, 2000, s.113).

Fırat (2001)'a göre; Alt gelir grubu çevrede bulunan okulların velilerinin okullardaki rutin toplantılara bile katılmadıkları yönünde gözlemler bulunmaktadır (Fırat, 2001, s.149).

Okul yönetimlerinin mevcut sistemde, velilere daha çok okula bağış yapmaları talebi ile toplantılar düzenlediği, bu toplantılarda öğrenci başarısına sıra gelmediği genel yakınma konusudur. Her türlü vergisini ödemiş yurttaşlardan, devlet okullarına bağış yapmasını istemek, velilerin direnişine ve okul veli iletişiminin bozulmasına yol açmaktadır. Fırat, okul yöneticilerinin sağlıklı okul veli ilişkisini geliştirmesini önemli ölçüde engelleyen, okulun finans sorununa, acilen çözüm bulma bağlamında, devletin okullara gerekli finansal desteği sağlaması gerektiğini belirtmektedir (Fırat, 2001, s.294).

Gökçe (2003) “İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi” adlı araştırmasında; öğrenci velilerinin, okul yönetimine aktif olarak katılmayı ve eğitimin niteliğinin artırılmasını istediklerini söylemektedir. Gökçe’ye göre, okul yöneticileri ve öğretmenler, öğrenci velilerinin okul etkinliklerine ve toplantılarına katılarak sorumluluklarını yerine getirmesini beklerken, öğrenci velileri ise, talep ve isteklerinin okul yönetimi tarafından dikkate alınmasını, sosyal faaliyetlerin artırılmasını ve okul aile birliğinin işlevsel hale getirilmesini istemektedirler. Öğrenci velilerinin, okul aile işbirliği konusunu, daha çok öğrenci başarısının artırılması yönünde, ele aldıklarını söylemektedir (Gökçe, 2003, s.204-209).

Çelik (2003)’e göre, öğrenci, veli ve öğretmen arasındaki olumlu bir iletişim ancak öğrencinin gelişimini tartışarak, problemleri ve gereksinimlerini belirleyerek sağlanabilir. Bu iletişimi sağlamanın en önemli kaynağı da sağlıklı ve işlevsel okul aile toplantılarıdır (Çelik, 2003, s.11-13).

Çelenk (2003) “Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması” adlı araştırmasında, öğrencinin okul başarısı üzerinde, aile etmeninin oynadığı rol konusunda, şu sonuçlara ulaşılmıştır: Eğitim açısından, aileleri tarafından desteklenen çocukların okul başarıları daha yüksektir. Aile bakımı, sevgi ve koruması, çocuğun okul başarısının yükselmesinde, önemli bir etmendir. Koruyucu aile tarafından bakılan çocuklara, sevgi ve koruma sağlandığı takdirde okul başarılarının yüksek olduğu görülmektedir. Okul ile ortak program üzerinde görüş birliği sağlayarak düzenli iletişim içinde bulunan, ortak anlayış içinde, çocuğuna eğitim desteği veren ebeveynlerin, çocuklarının okul başarıları yüksek olmaktadır. Çelenk’e göre, çocuğun ilköğretime başlamasıyla birlikte, öğrencinin okul başarısı üzerinde rol oynayan çevresel etkiler toplumun daha geniş bir kesimine doğru genişler. Fakat aile etkisi bütünüyle ortadan kalkmaz. Çocuk günlük zamanının $\frac{1}{4}$ ’ünü okulda geçirirken, $\frac{3}{4}$ ’ünü ailesinin yanında geçirmektedir. Burada çocuk aile etkileşimi, önem kazanmaktadır (Çelenk, 2003, s.28-34).

Vural (2005)’a göre, aşağıdaki öneriler okul aile işbirliğini sağlamada ve etkin sonuçlara ulaşılmasında önemlidir:

“1. Okulun izlediği eğitim yaklaşımları ve öğrenciye uygulanan sınıf içi öğretim etkinlikleri konusunda velilerle iletişim kurulmalı, ayrıca okul aile yardımlaşması ve bu çerçevede çocuğun eğitimi konusunda etkin işbirliğinin sağlanabilmesi amacıyla veliler eğitilmelidir.

2. Velilerin eğitimi çerçevesinde, öğrencilerin uyum, gelişim problemleri, ilgi, ihtiyaç ve yetenekleri konusunda veliler bilgilendirilmelidir.

3. Velilerin öğrencinin okul başarısına yapabilecekleri olumlu katkıdan, azami ölçüde yararlanabilmelerini sağlayabilmek amacıyla, okula bakış açıları, olumsuzdan olumluya dönüştürülürken, okula farklı kaynaklardan para temin edilmeli, bu ilişkiler çerçevesinde, velilerden para alınması söz konusu olmamalıdır.

4. Etkin bir okul veli yardımlaşmasını sağlayabilmek için, ilişkiler rastlantıya bırakılmamalı, okul veli görüşme ve toplantıları yıllık, aylık ve haftalık dönemler içinde programlara bağlanmalı, aile büyükleri ile mektuplaşma telefonlaşma ve ev ziyaretleri de bu çerçevede ele alınmalıdır.

5. Velilerin okula olan güven ve işbirliğini geliştirmek amacıyla öğrenci etkinlikler sergilenmeli ve bu etkinlikleri velilerin izlemesi sağlanmalıdır” (Vural, 2005, s.155-156).

Öğrenci sorunlarının çözülmesinde ve başarının artırılmasında aile ve okul işbirliği kadar, yönetici ve öğretmenlerin anlayış ve uygulamalarının da işbirliğini kolaylaştırması önem kazanmaktadır (Vural, 2005, s.158).

Kotaman (2008) “Türk Ana Babalarının Çocuklarının Eğitim Öğretimlerine Katılım Düzeyleri” konulu araştırmasında, okuryazar Türk ebeveynlerin, çocuklarının eğitim öğretimlerine katılım düzeylerini incelemiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, ebeveynlerin yüksek sayılabilecek bir katılım düzeyine sahip oldukları saptanmıştır. Bu araştırmada üniversite mezunu ebeveynler, örneklemin %49,2’sini oluşturmaktadırlar. Özellikle üniversite mezunu olan ebeveynlerin üniversite mezunu olmayan ebeveynlere göre, çocuklarının eğitim öğretim sürecine daha fazla katıldıkları saptanmıştır. Ebeveynlerin çocuklarının eğitim öğretim sürecine katılımları sonucu, çocukların akademik başarılarının arttığı saptanmıştır. Sonuç olarak, ebeveynlerin çocuklarının eğitim öğretim sürecine katılma oranlarının, ebeveynlerin, eğitim düzeylerine göre, farklılaştığı belirlenmiştir. Üniversite mezunu ebeveynlerin üniversite mezunu olmayan ebeveynlere göre, çocuklarının eğitim öğretimlerine, katılım oranlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Ebeveyn katılımı ile öğrencilerinin aka-

demik başarısı arasında, istatistiksel olarak pozitif ilişki bulunmuştur. Bu bulgular, okullarda ebeveyn katılımını geliştirmek için, gerekli bilgilendirmenin yapılması gereğini ortaya koymaktadır. Öğretmenlerin, okul yöneticilerinin ve rehber öğretmenlerin, veliler ile işbirliğini arttırmalarının, öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkileyebileceği düşünülmektedir (Kotaman, 2008, s.135-149).

Ereş (2010) “Öğrenci - Veli - Okul Sözleşmesi Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmasında, Türkiye’de yeni uygulanmaya başlanan, Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi’nin uygulanmasını incelemiştir. Bu bağlamda öğretmen görüşlerini belirlemeye çalışmıştır. Öğretmenlere göre, Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi’nde yer alan sorumlulukları, en çok okulun, daha sonra da öğrencilerin yerine getirdikleri, ancak velilerin belirlenen sorumluluklarını, diğerlerine oranla daha az düzeyde, yerine getirdikleri söz konusudur. Veli katılımıcılığının, sözleşme çerçevesinde sağlanabilmesi için, okul yöneticilerine, öğretmenlere ve anne babalara, aşağıdaki öneriler sunulmaktadır. Okul yöneticisi ve öğretmenlere, okul aile işbirliği konusunda, kuramsal ve uygulamaya yönelik hizmet içi eğitim kursları düzenlenmelidir. MEB yetişkin eğitimi konusundaki çalışmalara, özellikle de yetişkinlerin sosyal ve kültürel gelişimlerini sağlayıcı ve geliştirici kurslara, önem ve yoğunluk vermelidir (Ereş, 2010, s.5-24).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, veri toplama araçları, bu araçların özellikleri ve istatistiksel çözümleme yöntemleri hakkında ayrıntılı bilgi verilmektedir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ilişkisel tarama modelinde betimsel nitelikte bir çalışmadır. Betimsel araştırmalar; olayların, objelerin, varlıkların, kurumların ve çeşitli alanların ne olduğunu açıklamaya çalışan (Kaptan, 1991, s.59) ve araştırmaya konu olan, olay, birey ya da nesneleri kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışan araştırmalardır (Karasar, 2000, s.77).

Araştırmanın Evreni

Bu araştırmanın evrenini, 2010-2011 öğretim yılında, İzmir ili Karabağlar ilçesi Tahir Merzeci İlköğretim Okulu, birinci kademedede, toplam 12 şubede öğrenim gören, 4'üncü ve 5'inci sınıf öğrencileri ve velileri oluşturmaktadır. Evrendeki toplam 420 öğrenci ve velilerinin cinsiyete ve okudukları sınıflara göre dağılımı Tablo 3'te verilmektedir.

Tablo 3

Tahir Merzeci İlköğretim Okulu 4'üncü ve 5'inci Sınıf Öğrencileri ve Velilerinin Okunan Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı (2010–2011 Öğretim Yılı)

Sınıflar	Öğrenciler				Veliler			
	Kız	Erkek	Toplam	%	Kadın	Erkek	Toplam	%
4. sınıf	118	112	230	54.76	200	30	230	54.76
5.sınıf	90	100	190	45.24	170	20	190	45.24
Toplam	208	212	420	100	370	50	420	100
%	49.52	50.48	100	-	88.10	11.90	100	-

Tablo 3'te görüldüğü gibi, 4'üncü sınıf öğrenci velilerinden, 200'ü kadın, 30'u erkektir. 5'inci sınıf velilerinden, 170'i kadın ve 20'si erkektir. Genele bakıldığında, evrene alınan velilerin, 370'i kadın ve 50'si erkek olmak üzere 420 kişidir. Araştırmanın evrenine giren velilerin; % 88.10'u kadın, % 11.90'ı ise erkektir.

Araştırmanın evrenine giren öğrencilerin; % 50.48'i erkek, % 49.52'si ise kız öğrencidir. Araştırma evrenine giren öğrencilerin, % 54.76'sı 4'üncü sınıf, % 42.24'ü ise 5'inci sınıf öğrencileridir. Genele bakıldığında, evrene alınan öğrenciler, 208'i kız ve 212'si erkek olmak üzere 420 öğrencidir.

Araştırmanın Örneklemi

Bu araştırmada oransız küme örnekleme yolu ile evrende bulunan 4'üncü ve 5'inci sınıf düzeyindeki, toplam 12 şubeden, 4'ü 5'inci sınıf, 4'ü de, 4'üncü sınıf olmak üzere toplam 8 şube random yolu ile seçilmiştir. Araştırma örneklemine seçilen şubelerdeki öğrencilerle velilerin tamamı alınmıştır.

Örnekleme alınan öğrencilerle velilerinin sınıf düzeyine ve cinsiyete göre dağılımı Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4

Örneklemdaki Öğrenci ve Velilerin Okunan Sınıf ve Cinsiyete Göre Dağılımı (2010–2011 Öğretim Yılı)

Sınıflar	Öğrenciler				Veliler			
	Kız	Erkek	Toplam	%	Kadın	Erkek	Toplam	%
4. sınıf	81	85	166	52.53	150	16	166	52.53
5.sınıf	60	90	150	47.47	140	10	150	47.47
Toplam	141	175	316	100	290	26	316	100
%	44.62	55.38	100	-	91,77	8,23	100	-

Tablo 4’de görüldüğü gibi, örnekleme bulunan 4’üncü sınıf öğrenci velilerinden, 150’si kadın, 16’sı erkektir. 5’inci sınıf velilerinden, 140’ı kadın ve 10’u erkektir. Genele bakıldığında, örnekleme alınan velilerin, 290’ı kadın ve 26’sı erkek olmak üzere 316 kişidir. Araştırmanın örneklemine giren velilerin; % 91,77’si kadın, % 8.23’ü ise erkektir.

Araştırma örneklemine giren öğrencilerin, % 52.53’ü 4’üncü sınıf, % 47.47’si ise 5’inci sınıf öğrencileridir. Araştırmanın örneklemine giren öğrencilerin; % 55.38’i erkek, % 44.62’si ise kız öğrencidir. Genele bakıldığında, örnekleme alınan öğrenciler, 141 kız ve 175 erkek olmak üzere 316 öğrencidir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın bağımlı görünümlü değişkeni, öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarıdır. Araştırmanın bağımsız görünümlü değişkenleri ise öğrenci velilerinin sınıf veli toplantılarına katılma durumu ve sosyo -ekonomik özellikleridir. Bunlardan, velilerin, sınıf veli toplantılarına katılma durumu, başarı söz konusu olduğunda, bağımsız görünümlü değişken; sosyo -ekonomik özellikler söz konusu olduğunda ise bağımlı görünümlü değişken konumundadır. Bu durum tablo halinde aşağıdaki gibi gösterilebilir.

Tablo 5

Araştırmanın Değişkenleri

Bağımsız görünümlü değişkenler	Bağımlı görünümlü değişkenler
Velilerinin sınıf veli toplantılarına katılma durumu	Öğrencilerin başarıları
Toplantıya katılma sayısı	
Söz alma sayısı	
Soru sorma	
Velilerinin sosyo -ekonomik özellikleri	
Medeni durum	
Çocuk sayısı	
Doğum yeri	
Eğitim düzeyi	
Çalışıp çalışmama	
Ekonomik durum	

Bu araştırmada kullanılan veri toplama araçları, araştırma problemi ve alt problemleri, göz önünde bulundurularak, araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Bu araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan birincisi, araştırmanın bağımsız görünümlü değişkenlerini ölçen, Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi'dir. Bu anket, sınıf veli toplantısına katılan velilere, sadece bir defa uygulanmış olup, toplam olarak 22 soruya yanıt aranmaktadır (Ek I).

Araştırmada kullanılan ikinci veri toplama aracı ise velilerin sınıf veli toplantılarına katılımı ile öğrencilerin başarısı hakkındaki bilgileri toplamak üzere hazırlanan, Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu'dur. Formun (1-13) maddeleri, her sınıf veli toplantısından sonra, sınıf öğretmenleri tarafından doldurulmuştur. Formun (14-20) maddeleri ise sınıf öğretmenleri tarafından sadece bir defa doldurulmuştur (Ek II).

Araştırmada, değerlendirmeye alınan 205 öğrencinin, yıl sonu not ortalamaları, araştırmacı tarafından, Milli Eğitim Bakanlığı'nın, e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nden alınmıştır. Bu notların kodlanmış dizini, araştırma ekinde sunulmaktadır (Ek III).

2010-2011 öğretim yılı içinde, 10 aylık bir sürede, örneklemdeki sınıflara ait veli toplantıları incelenmiş ve ilgili veriler toplanmıştır.

Ölme Araçlarının Uygulanması: Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi örneklemdeki, toplam 8 şube velilerine sadece bir defa uygulanmıştır. Elde edilen veriler çözümlenerek, velilerin sosyo -ekonomik düzeyleri hakkında bilgi toplanmıştır.

Veli, toplantıları hakkında bilgi toplanırken, objektifliği bozmayacak önlemler alınmaya çalışılmıştır. Bunun için herhangi bir şekilde, sınıf veli toplantılarına müdahil olunmamış, toplantıların doğal ikliminde yapılması sağlanmıştır.

Benzer şekilde, Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi de, sınıf öğretmenleri tarafından velilere verilmiştir. Veliler anketleri yanıtlamaya zorlanmamıştır. Özellikle anketin açıklama bölümünde, bilgilerin bilimsel araştırma amacıyla kullanılacağı, açıklık ilkesine uygun olarak anlatılmıştır.

Uygulamanın yapıldığı sınıfların, sınıf öğretmenlerince doldurulan, Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu’nu, öğretmenler gönüllülük esasına göre, herhangi bir yönlendirme olmadan kendileri yanıtlamışlardır.

Veri Çözümleme Teknikleri

Araştırmada uygulanan, Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi ve Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu’ndaki veriler, incelenerek, Excel tablosu halinde düzenlenmiştir. Tasnif sonucu, eksik ve yetersiz doldurulan anket ve formlar ayıklandıktan sonra, 205 veliye (denek) ait veri elde edilerek, çözümleme çalışmaları bu verilerle yapılmıştır. Örneklem alınan 316 denekten, 205 denek ile ilgili sonuçlar değerlendirilmeye uygun bulunmuştur. Veri tablosu tamamlandıktan sonra, “veriler üzerinde istatistiksel hesaplamalar” (Arıcı, 1997, s.26) yapılmıştır.

Araştırmanın alt problemlerinin “test edilmesinde, 0.05 ve 0.01 önemlilik düzeyi seçilmiştir” (Kabadayı, 1990, s.40). Araştırmada kullanılan istatistiksel hesaplamalar, gerekli kodlamalar yapıldıktan sonra, SPSS programı kullanılarak yapılmıştır. Kullanılan veri çözümleme teknikleri aşağıdaki gibidir:

t testi: Araştırmada ilgili verilerin niteliğine bağlı olarak; 2, 3, 4, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 28, 29 ve 30’uncu alt problemlerin çözülmesinde t testi kullanılmıştır. Bu alt problemlerde, aralarında fark aranan iki değişkenden biri süreksiz ve diğeri de sürekli değişken olup, ilgili süreksiz değişkende yer alan gruplar ikişer adettir.

t testi, parametrik bir test olup sürekli değişkenlerden elde edilen verilerin, örneklem ortalamalarının anlamlılığını, örneklem ortalamasının evren ortalaması ile, çift örneklemde iki grubun aritmetik ortalamalarının karşılaştırılmasında yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Arseven, 1993, akt. Fırat, 2001, s.96).

t testi tekniğinde dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır: İki grup karşılaştırılmaktadır. Karşılaştırılan bu iki grup birbirinden bağımsızdır. Bu iki grup arasında farklı olup olmadığı, test edilen değişken ölçümle belirtilen sürekli bir karakterdir (Sümbüloğlu ve Sümbüloğlu, 1997, s.59).

F testi: Araştırmada aynı özelliği gösteren; 1, 13, 17, 18, 25 ve 26'ncı alt problemlerin çözümlenmesinde, ilgili değişkenler ikiden çok alt gruptan oluştuğundan, F testi kullanılmıştır. F testi ile gruplar arasında önemli fark olup olmadığı sınılandıktan sonra, farkın önemli bulunmasından dolayı, 1, 13, 15, 16 ve 24'üncü alt problemlerin çözümlenmesinde LSD testi kullanılmıştır.

Bir araştırmada değişken üzerinde yalnızca bir tek faktörün etkisi araştırılıyorsa basit varyans analizi, aynı anda birden çok faktörün etkisi araştırılıyorsa çoğul varyans analizi yöntemi kullanılır. Ayrıca bu iki yöntemin karışımı ile karışık model de oluşturulabilmektedir (Gavcar, 2006, s.221).

Parametrik test, varsayımları yerine getirildiğinde ölçümle belirtilen sürekli değişken yönünden, ikiden çok bağımsız grup arasında fark olup olmadığını test etmek için, kullanılan bir yöntemdir... Varyans analizi, tek yönlü, iki yönlü ya da daha çok yönlü olarak uygulanabilir (Sümbüloğlu ve Sümbüloğlu, 1997, s.76).

Ki-kare istatistiği: Araştırmada aynı özelliği gösteren; 5, 6, 7, 8 ve 9'uncu alt problemlerin çözümlenmesinde Ki-kare (X^2) istatistiği kullanılmıştır.

Araştırmada ele alınan problemle, evreni oluşturan, alt evren gruplarına giren deneklerin, objelerin veya yanıtların sayıları türünden verilerin test edilmesinde, kullanılan istatistiksel teknik, tek yönlü Ki-kare tekniğidir. Bu teknik, her bir kategoriye düşen yanıtların “gözlenen” sayı ile sıfır hipotezine bağlı olarak “beklenen” sayı arasında önemli bir farkın, olup olmadığını test etmede kullanılır (Arseven, 1993, akt. Fırat, 2001, s.95).

Ki-kare testinde, araştırma örneklemindeki teorik frekansların, 5'ten az olmaması gerekmektedir, beklenen frekans sayısı 5'ten az ise öteki hücrelerle birleştirilmesi gerekmektedir (Kabadayı, 1990, s.43, Kaplan, 1998, s.270).

Araştırmada teorik frekansların, 5'ten az olduğu durumlarda Ki-kare analizi yapılabilmesi için, uygun gruplar birleştirilerek, yeniden gruplandırılmıştır. Veri kaybının oluşmaması için, velilerin sahip olduğu çocuk sayısı, sınıf veli toplantıları sayısı, sınıf veli toplantılarına katılma sayısı, velisi oldukları çocuk sayısı gibi frekanslar yeniden gruplandırılarak, istatistiksel işlem yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgular ile bu bulgulara dayanarak yapılan yorumlar sırasıyla ve birlikte sunulmaktadır.

Veli Toplantılarına Katılım ve Öğrenci Başarısı

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan **sınıf veli toplantılarına katılma sayılarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak için yapılan, F testi sonuçları ilgili verilerle Tablo 6’da sunulmaktadır.

Tablo 6

Velilerin Toplantılara Katılma Sayıları ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F testi Sonuçları)

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	Önemlilik Denetimi
GA	20023.44	2	10011.72	184.70	p=0.00*
Gİ	10895.26	201	54.21		
GN	30918.70	203			fark önemli

p<0.01

Tablo 6’da görüldüğü gibi, yapılan F testi 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan, sınıf veli toplantılarına katılma sayılarına göre önemli farklılık vermektedir.

Varyans analizi ile saptanan bu farklılığın, hangi katılma sıklığından kaynaklandığını sınamak amacıyla yapılan LSD testi sonuçları Tablo 7’de sunulmaktadır.

Tablo 7

**Velilerin Toplantılara Katılma Sayıları ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(LSD testi Sonuçları)**

Not Ortalamaları Veli Toplantıları	1-2 Kez Katılan	3 Kez Katılan	4 Kez Katılan	$\bar{X}$
1-2 Kez Katılan		*	*	64.72
3 Kez Katılan	*		*	76.56
4 Kez Katılan	*	*		88.48

Sd: 2 ve 201 $p < 0.01$

*fark önemli

Tablo 7’deki bulgulardan Tablo 6’da sunulan varyans analizi ile saptanan farklılığın, sınıf veli toplantılarına 1-2 kez katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ile 3 ve 4 kez katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları arasındaki farklılıktan kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Başka bir söyleyişle, sınıf veli toplantılarına 3 ve 4 defa katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, 1-2 defa katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarından daha yüksektir. Sınıf veli toplantılarına katılma sayısı arttıkça, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları da artmaktadır.

Bu bulgular, Çelenk (2003)’in, “Destekleyici tutum sergileyen ailelerin çocukları daha başarılıdır. Aile desteği okul başarısının yükselmesinde önemli bir etmendir. Okul ile işbirliği yaparak, destek olan ailelerin çocuklarının okul başarısı daha yüksektir” görüşünü desteklemektedir.

Benzer şekilde, Çelik (2003), çocuğun gelişimi, problemlerinin çözümü ve gereksinimlerinin karşılanması yönünden, okul aile toplantılarını önemli bulmaktadır. Demirbulak (1997), sağlıklı ve işlevsel okul aile toplantılarının önemini vurgulamaktadır. Hatta Kotaman (2008), ebeveyn katılımı ile öğrencilerin akademik başarılarının artacağını söylemektedir.

İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında **söz alıp almamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak için yapılan t testi sonuçları ilgili verilerle Tablo 8’de sunulmaktadır.

Tablo 8

**Velilerin Toplantılarda Söz Alıp Almaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)**

Veliler	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Söz alanlar	111	79.96	11.44	4.18	p=0.00*
Söz almayanlar	94	73.02	12.33		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

Sd=203   p<0.05

Tablo 8’de görüldüğü gibi yapılan t testi (Sd=203) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında söz alıp almamasına göre önemli farklılık vermektedir.

Sınıf veli toplantılarında söz alan velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalaması, ($\bar{X}$ =79.96), söz almayan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalaması ise ($\bar{X}$ =73.02)’dir. Toplantılarda söz alan velilerin temsil ettiği öğrenciler, söz almayan velilerin temsil ettiği öğrencilere göre daha başarılıdır. Bu bulgular, birinci alt problemde ulaşılan bulguları desteklemektedir.

Bu bulgular, Demirbulak (1997)’ın, öğrenci, veli ve öğretmen arasında olumlu bir iletişim ancak öğrencinin gelişimini tartışarak, problemlerini ve gereksinimlerini belirleyerek sağlanabilir, görüşünü desteklemektedir.

Üçüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında **soru sorup sormamasına** göre, önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 9’da sunulmaktadır.

Tablo 9

**Velilerin Toplantılarda Soru Sorup Sormaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)**

Veliler	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Soru soranlar	113	79,71	11,76	3,90	P=0,00*
Soru sormayanlar	92	73,18	12,10		
Toplam	205	76.78	12,33		fark önemli

Sd=203   p<0,01

Tablo 9’da görüldüğü gibi, yapılan t testi (Sd=203) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında, soru sorup sormamasına göre önemli farklılık vermektedir.

Tablodaki verilere göre, sınıf veli toplantılarında, soru soran velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79,71$) olup, soru sormayan velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=73,18$)’dir. Soru sorma davranışı gösteren velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları daha yüksek çıkmaktadır.

Dördüncü Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde **okula çağrıldıklarında gelip gelmediklerine** göre önemli farklılık

göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 10’da sunulmaktadır.

Tablo 10
Velilerin Okula Gelme Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)

Veliler	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Çağrıldında gelir	187	77,08	12,47	1,25	p=0.22
Çağrıldığında gelmez	18	73,31	10,69		
Toplam	205	76,74	12,35		fark önemsiz

Sd=203   p>0.05

Tablo 10’da görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerin bir öğretim yılı içinde, okula çağrıldıklarında gelip gelmediklerine göre önemli farklılık vermemektedir.

Tablo 6-10’da sunulan veriler özetlenirse; sınıf veli toplantılarına katılan bu toplantılarda söz alan ve soru soran velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Veli Toplantılarına Katılım

Beşinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi “Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, **medeni durumlarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan X^2 analizi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 11’de sunulmaktadır.

Tablo 11

**Velilerin Medeni Durumları ve Toplantılara Katılma Sayıları
(X² Analizi Sonuçları)**

Toplantıya Katılma Sayısı Medeni durum	1-2 Toplantı	3-4 Toplantı	Toplam	%	Önemlilik Denetimi
Evli	61	130	191	93.63	p=0.08
Bekâr	8	5	13	6.37	
Toplam	69	135	204	100.0	fark önemsiz

$$X^2 = 5.01 \quad Sd = 2 \quad p > 0.05$$

Tablo 11’de görüldüğü gibi, yapılan X² analizi 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrenci velilerinin sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, medeni durumlarına göre, önemli farklılık vermemektedir.

Araştırmanın bu bulgusu, Çelenk (2003)’in, koruyucu aile yanında kalan çocuklara sevgi ve koruma sağlandığı takdirde başarılarının yüksek olduğu görüşünü desteklemektedir.

Boşanan ebeveynlerin çocuklarının velayeti, mahkemeler tarafından, hangi tarafa verilirse verilsin, toplumsal kültür nedeniyle, akrabaları çocuklara sahip çıkabilmektedir. Benzer şekilde risk altındaki çocuklara, büyük anneleri ve büyük babalarının yanı sıra, ailenin diğer bireyleri de sahip çıkmaktadır. Farkın önemsiz çıkması bu şekilde yorumlanabilir.

Altıncı Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt problemi “Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, **velisi oldukları öğrenci sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan X² analizi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 12’de sunulmaktadır.

Tablo 12

**Velisi Olunan Öğrenci Sayıları ve Toplantılara Katılma Sayıları
(X² Analizi Sonuçları)**

Öğrenci Sayıları Veli Toplantıları	1-2 Öğrenci	3-8 Öğrenci	Toplam	%	Önemlilik Denetimi
1-2 toplantı	52	17	69	33.8	p=0.03*
3 toplantı	45	17	62	30.4	
4 toplantı	61	12	73	35.8	
Toplam	158	47	204	100	fark
%	77.45	23.0	100	100	önemli

$$X^2 = 11.63 \quad Sd=10 \quad p < 0.05$$

Tablo 12’de görüldüğü gibi; yapılan X² analizi 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, velisi oldukları öğrenci sayısına göre önemli farklılık vermektedir.

Sınıf veli toplantılarında, en yüksek katılma oranı (% 77.45) ile 1-2 öğrenciyi temsil eden velilerde görülmektedir. 3-8 öğrenciyi temsil eden velilerin katılma oranı ise (% 23.00) olmaktadır. Velisi olunan öğrenci sayısı, 1-2 olduğunda, en yüksek katılma görülmektedir. Velisi olunan öğrenci sayısı, 3-8 arası olduğunda, sınıf veli toplantılarına katılmada azalma görülmektedir. Bu bulgu, velisi olunan öğrenci sayısı, 1-2 olduğunda, sınıf veli toplantılarına veli ilgisinin çoğaldığı, velisi olunan öğrenci sayısı, 3-8 arası olduğu zaman veli ilgisinin azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Yedinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yedinci alt problemi “Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, sahip oldukları **çocuk sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan X² analizi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13

**Velilerin Çocuk Sayısı ve Toplantılara Katılma Sayıları
(X² Analizi Sonuçları)**

Çocuk Sayısı Veli Toplantıları	1-2 Çocuk	3 Çocuk	4-8 Çocuk	Toplam	%	Önemlilik Denetimi
1-2 Toplantı	23	28	18	69	33.8	p=0.02*
3 Toplantı	33	14	15	62	30.4	
4 Toplantı	43	16	14	73	35.8	
Toplam	99	58	47	204	-	fark
%	48.52	28.43	23.0	100.0	100.0	önemli

$$X^2=11.39 \quad Sd=4 \quad p<0.05$$

Tablo 13'te görüldüğü gibi; yapılan X² analizi, 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, sahip oldukları çocuk sayısına göre önemli farklılık vermektedir.

Velilerin sahip oldukları çocuk sayısı arttıkça, sınıf veli toplantılarına katılma sayıları düşmektedir. En yüksek katılma oranı, 1-2 çocuğa sahip velilerde, (% 48.52) görülmektedir. Bu bulgu, ailedeki çocuk sayısı, 3 ve daha fazla olduğunda, veli ilgisinin azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırmanın bu bulgusu, Kotaman (2008)'in, okullarda ebeveyn katılımını geliştirmek için, gerekli bilgilendirmenin yapılması, öğretmenlerin yöneticilerin, rehber öğretmenlerin, velilerle işbirliğini artırmaları gerektiğine dair görüşünü desteklemektedir.

Sekizinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın sekizinci alt problemi “Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, öğrencinin **annesi ya da babası olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan X² analizi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14

**Velilerin Öğrencinin Annesi, Babası Olmasına Göre Toplantılara Katılma Sayıları
(X² Analizi Sonuçları)**

Veli Kimdir Veli Toplantıları	Anne	Baba	Toplam	%	Önemlilik Denetimi
1-2 toplantı	65	4	69	33.8	p=0.35
3 toplantı	60	2	62	30.4	
4 toplantı	72	1	73	35.8	
Toplam	197	7	204	-	fark önemsiz
%	96.6	3.4	100.0	100.0	

X²=2.11   Sd=2   p>0.05

Tablo 14’te görüldüğü gibi; yapılan X² analizi, 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, öğrencinin annesi ya da babası olmasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Aile adına, sınıf veli toplantılarına, öğrencinin annesi ya da babası katılmaktadır. Bulgulara göre, (% 96.6) oranında anneler, (% 3.4) oranında ise babalar katılmaktadır. Sonuçta önemli olan, öğrencinin temsil edilmesi ve gerekli görüşmelerin yapılmasıdır. Sınıf veli toplantılarına genellikle annelerin katılmasının en büyük nedeni, babaların çalışması ve geleneksel davranış kalıpları olabilir.

Araştırmanın bu bulgusu, Aslan (1984)’ın, kadın veliler okul aile ilişkilerinde daha içten ve duyarlıdır, görüşünü desteklemektedir.

Dokuzuncu Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dokuzuncu alt problemi “Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, doğdukları yerin **köy ya da kent olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan X² analizi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15
Velilerin Doğum Yerine Göre Toplantılara Katılma Sayıları
(X² Analizi Sonuçları)

Velilerin Doğum Yeri Veli Toplantıları	Köy	Kent	Toplam	%	Önemlilik Denetimi
1-2 toplantı	38	31	69	33.8	p=0.57
3 toplantı	33	29	62	30.4	
4 toplantı	34	39	73	35.8	
Toplam:	105	99	204	-	fark
%	51.5	48.5	100.0	100.0	önemsiz

$$X^2=1.14 \quad Sd=2 \quad p>0.05$$

Tablo 15’te görüldüğü gibi, yapılan X² analizi, 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, doğdukları yerin köy ya da kent olmasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Araştırmanın bu bulgusu, velilerin sosyo-ekonomik yönden birbirilerine yakın olmalarından kaynaklanmış olabilir.

Tablo 11-15’te sunulan veriler özetlenirse; 1-2 çocuğu olan ve 1-2 öğrenciyi temsil eden veliler, sınıf veli toplantılarına daha fazla katılmaktadır. Sahip olunan çocuk ve temsil edilen öğrenci sayısı artıkça, sınıf veli toplantılarına katılma azalmaktadır. Buna karşın velilerin, bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, medeni durumlarına, öğrencinin annesi ya da babası olmasına, doğdukları yerin köy ya da kent olmasına göre önemli fark vermemektedir.

Sosyo -Ekonomik Düzey ve Öğrenci Başarısı

Onuncu Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın onuncu alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları **velilerinin cinsiyetine** göre önemli farklılık göstermekte midir? ” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak için yapılan t testi sonuçları ilgili verilerle Tablo 16’da sunulmaktadır.

Tablo 16
Velilerin Cinsiyeti ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)

Veli Cinsiyeti	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Kadın	198	77.00	0.86	1.37	p=0.17
Erkek	7	70.52	6.22		
Toplam	205	73.76			fark önemsiz

Sd= 203   p>0.05

Tablo 16’ da görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin cinsiyetine göre önemli farklılık vermemektedir.

Öğrenci velilerinin (n=198)’i kadın, (n=7)’si ise erkektir. Kadın velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=77.00$), erkek velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=70.52$)’dir. İki ortalama arasındaki fark istatistiksel anlamda önemli bulunmamıştır.

Öğrencilerin, yıl sonu not ortalamalarının, velilerin cinsiyeti etmenine göre, önemli fark vermemesi, sınıf veli toplantılarına anne ya da babanın katılmasının ihtiyacı karşıladığını göstermektedir. Öğrencileri kimin temsil ettiğinin değil, temsil edilmiş olmalarının önemli olduğu düşünülebilir.

On Birinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on birinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **velilerinin doğum yerinin köy ya da kent olmasına** göre önemli bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sinamak için yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 17’de sunulmaktadır.

Tablo 17
Velilerinin Doğum Yerleri ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)

Veli doğum yeri	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Köy	105	75.30	12.42	-1.77	p=0.08
Kent	100	78.33	12.09		
Toplam	205	76.81			fark önemsiz

Sd=203   p>0.05

Tablo 17’de görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin doğum yerinin köy ya da kent olmasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Öğrencilerin, yıl sonu not ortalamalarının, velilerinin doğum yeri etmenine göre, önemli fark vermemesinin nedeni, velilerinin, sosyo-ekonomik düzey bakımından, birbirilerine yakın olmalarından kaynaklanabilir.

On İkinci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on ikinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin **medeni duruma** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 18’de sunulmaktadır.

Tablo 18
Velilerinin Medeni Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)

Velilerin Medeni Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Evli	192	77.18	12.96	1.82	p=0.07
Boşanmış	13	70.79	13.17		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemsiz

Sd=203   p>0.05

Tablo 18’de görüldüğü gibi; yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin medeni duruma göre, önemli farklılık vermemektedir.

Boşanan ebeveynler çocuklarına ilgilerini devam ettirebilir ve sorumluluklarını yerine getirebilirler. Ayrıca ailenin diğer bireylerinin ve yakın akrabaların da destekleri söz konusu olabilmektedir. Farkın önemli çıkmaması, boşanmalar sonucu meydana gelen, ebeveyn ilgi ve desteği yoksunluğunun bir şekilde telafi edildiğini düşündürmektedir.

On Üçüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on üçüncü alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin sahip olduğu **çocuk sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan F testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19
Velilerin Çocuk Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(F testi Sonuçları)

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	Önemlilik Denetimi
GA	2145.88	2	1072.94	7.51	p=0.00*
Gİ	28843.21	202	142.79		
GN	30989.09	204			fark önemli

p<0.01

Tablo 19’da görüldüğü gibi, yapılan F testi 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin sahip olduğu çocuk sayısına göre önemli farklılık vermektedir.

Varyans analizi ile saptanan bu farklılığın, velilerin sahip olduğu hangi çocuk sayısından kaynaklandığını sınamak amacıyla yapılan LSD testi sonuçları Tablo 20’de sunulmaktadır.

Tablo 20
Velilerin Çocuk Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(LSD testi Sonuçları)

Not Ortalamaları				$\bar{X}$
Çocuk Sayısı	1-2 Çocuk	3 Çocuk	4-8 Çocuk	
1-2 Çocuk		*	*	80.09
3 Çocuk	*			73.75
4-8 Çocuk	*			73.47

Sd: 2 ve 202   p<0.01

* fark önemli

Tablo 20’deki bulgulardan, Tablo 19’da sunulan varyans analizi ile saptanan farklılığın, velilerin sahip olduğu 1-2 çocuk ile 3 ve 4-8 çocuk arasında olduğu anlaşılmaktadır.

Başka bir söyleyişle, 1-2 çocuğu olan velilerin, temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları, 3 ve 4-8 çocuğu olan velilerin, temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamala-

rına göre, daha yüksek çıkmaktadır. Araştırmanın bu bulgusu, 3 ve daha fazla çocuğa sahip olan velilerin, ilgisinin azaldığı şeklinde yorumlanabilir. Velilerin sahip olduğu çocuk sayısı arttıkça, temsil ettikleri öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları düşmektedir.

On Dördüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on dördüncü alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin, **annesi ya da babası olmasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 21’de sunulmuştur.

Tablo 21

Velilerin Kim Olduğu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Velilerin Kim Olduğu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Anne	198	77,00	12.15	1.37	p=0.17
Baba	7	70,52	16.45		
Toplam	205	76,78	12,33		fark önemsiz

Sd=203   p>0.05

Tablo 21’de görüldüğü gibi; yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin annesi ya da babası olmasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Araştırmanın bu bulgusu sekizinci alt problemin bulgusu ile örtüşmektedir. Velilerin öğrencinin annesi ya da babası olması, hem sınıf veli toplantılarına katılma sayısını, hem de temsil edilen öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarını çok fazla etkilememektedir. Burada önemli olan, öğrencilerin temsil edilmeleridir. Veli katılımı, oluşabilecek öğrenci açığını kapatmaktadır diye düşünülebilir.

On Beşinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on beşinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin evlerine düzenli **gazete alıp almamasına** göre önemli bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 22’de sunulmaktadır.

Tablo 22

**Eve Düzenli Gazete Alınıp Alınmaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)**

Günlük gazete	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Alınıyor	46	81,35	11,88	2,91	p=0.004*
Alınmıyor	159	75,46	12,17		
Toplam	205	76,78	12,33		fark önemli

Sd=203   P<0.01

Tablo 22’de görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin eve düzenli gazete alıp almamasına göre önemli bir farklılık vermektedir.

Evlerine düzenli gazete alınan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}$ =81.35), Evlerine gazete alınmayan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}$ =75.46)’dır. Evlerine düzenli gazete alınan öğrenciler, gazete alınmayan öğrencilere göre, daha başarılı görülmektedir.

Araştırmanın bu bulgusu, Kabadayı (1990)’nın, evlerine düzenli gazete alınan öğrencilerin, akademik başarısı daha yüksek olan Anadolu Lisesi gibi okullara devam ettikleri, evlerine düzenli gazete alınmayan öğrencilerin, akademik başarısı daha düşük olan, Ticaret Liseleri ve Endüstri Meslek Liselerine devam ettikleri görüşünü desteklemektedir (Kabadayı, 1990, s.87).

On Altıncı Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on altıncı alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin okul aile birliğine bağış yapıp yapmamalarına göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 23’te sunulmaktadır.

Tablo 23

**Velilerinin Bağış Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)**

Veliler	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Bağış yapan veliler	88	78.90	12.07	2.15	p=0.03*
Bağış yapmayan veliler	117	75.19	12.33		
Toplam	205	76,78	12.33		fark önemli

Sd=203

p<0,05

Tablo 23’te görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin okul aile birliğine bağış yapıp yapmamasına göre önemli farklılık vermektedir.

Tabloda görüldüğü gibi, okul aile birliğine bağış yapan veli sayısı (n=88), bağış yapmayan veli sayısı ise (n=117)’dir. Velilerin çoğunluğu okul aile birliğine bağış yapmamaktadır. Okul aile birliğine bağış yapan velilerin, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}$ =78.90), bağış yapmayan velilerin, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}$ =75.19)’dur. Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları arasındaki bu farkın nedeni, bağış yapan velilerin, çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeleri olabilir. Nitekim duyarlı ve çocuklarının akademik başarısının yüksek olmasını isteyen veliler, okul aile birliğine bağış yapmaktadır.

Araştırmanın bu bulgusu, Aslan (1984)’ın “Velilerin çoğu okul aile birliklerine ilgi göstermemektedir” görüşünü desteklemektedir.

Benzer şekilde Fırat (2000), alt gelir grubu çevrede bulunan okulların velilerinin, rutin toplantılara bile katılmadıklarını ve bunun nedeninin bağış yapma konusu olduğunu, okul veli ilişkisinin gelişebilmesi için, okulların finans sorununa, devlet tarafından çözüm getirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

On Yedinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on yedinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **annelerinin eğitim düzeyine** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti?” Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan F testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 24’te sunulmaktadır.

Tablo 24

Annelerin Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F testi Sonuçları)

Varyans Kaynağı	KT	SD	KO	F	Önemlilik Denetimi
GA	4551.70	2	2275.85	17.39	p=0.00*
Gİ	26437.39	202	130.88		
GN	30989.07	204			fark önemli

p<0.01

Tablo 24’te görüldüğü gibi, yapılan F testi 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, annelerinin eğitim düzeyine göre, önemli farklılık vermektedir.

Varyans analizi ile saptanan bu farklılığın, annelerin hangi eğitim düzeylerinden kaynaklandığını sınamak amacıyla yapılan LSD testi sonuçları Tablo 25’de sunulmaktadır.

Tablo 25

**Annelerinin Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(LSD testi Sonuçları)**

Not Ortalamaları				$\bar{X}$
Annelerin Eğitim Düzeyi	Okumaz yazmaz	Okuryazar- İlkokul	Lise- Üniversite	
Okumaz yazmaz		*	*	66.96
Okuryazar-İlkokul	*		*	77.03
Lise-Üniversite	*	*		86.18

Sd: 2 ve 202   P<0.01   *fark önemli

Tablo 25'deki bulgulardan Tablo 24'te sunulan Varyans analizi ile saptanan farklılığın, anneleri okumaz yazmaz olanlarla, okuryazar-ilkokul mezunu olanlar ve lise-üniversite mezunu olanlar arasında olduğu anlaşılmaktadır. Başka bir söyleyişle, annelerin eğitim düzeyinin yükselmesinden kaynaklanmaktadır. Annelerin eğitim düzeyi yükseldikçe, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları artmaktadır.

Araştırmanın bu bulgusu, Bilgin (1991)'in, anne ve baba eğitiminin, okul aile ilişkilerini düzene koymada ve öğrencilerin okul başarılarının artırılmasında etkili olduğuna dair görüşünü desteklemektedir.

Benzer şekilde Kotaman (2008), ebeveynlerin, çocuklarının eğitim öğretim sürecine katılma oranlarının, eğitim düzeylerine göre, farklılaştığını, üniversite mezunu ebeveynlerin üniversite mezunu olmayan ebeveynlere göre, çocuklarının eğitim öğretimlerine, daha yüksek oranda katıldıklarını vurgulamaktadır (Kotaman, 2008, s.135-149).

On Sekizinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on sekizinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **babalarının eğitim düzeyine** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti? Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan F testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 26'da sunulmaktadır.

Tablo 26
Babaların Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(F testi Sonuçları)

Varyans Kaynağı	KT	SD	KO	F	Önemlilik Denetimi
GA	3339.45	2	1669.72	12.20	p=0.00*
Gİ	27649.64	202	136.88		
Toplam	30989.09	204			fark önemli

p<0.01

Tablo 26’da görüldüğü gibi, yapılan F testi, 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, babalarının eğitim düzeyine göre önemli farklılık vermektedir.

Varyans analizi ile saptanan bu farklılığın, babaların hangi eğitim düzeylerinden kaynaklandığını sınamak amacıyla yapılan LSD testi sonuçları Tablo 27’de sunulmaktadır.

Tablo 27
Babaların Eğitim Düzeyi ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(LSD testi Sonuçları)

Not Ortalamaları				$\bar{X}$
Babaların Eğitim Düzeyi	Okumaz yazmaz	Okuryazar-İlkokul	Lise-Üniversite	
Okumaz yazmaz		*	*	66.96
Okuryazar-İlkokul	*		*	77.03
Lise-Üniversite	*	*		86.18

Sd: 2 ve 202

p<0.01

*fark önemli

Tablo 27’deki bulgulardan Tablo 26’da sunulan varyans analizi ile saptanan farklılığın, babaları okumaz yazmaz olanlarla, okuryazar-ilkokul mezunu olanlar ve lise-üniversite mezunu olanlar arasında olduğu anlaşılmaktadır. Başka bir söyleyişle, babaların eğitim düzeyinin yükselmesinden kaynaklanmaktadır. Babaların eğitim düzeyi yükseldikçe, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları artmaktadır. Araştırmanın bu bulgusu, on yedinci alt

problemin bulguları ile örtüşmektedir. Anne ve babaların eğitim düzeyinin öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğu görülmektedir.

On Dokuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın on dokuzuncu alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları **annelerinin çalışıp çalışmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 28’de sunulmaktadır.

Tablo 28

Annelerinin Çalışma Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Annelerin Çalışma Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Çalışan Anneler	24	78,49	10,87	0.73	p=0,47
Çalışmayan Anneler	181	76,55	12,51		
Toplam	205	76,78	12,33		fark önemsiz

Sd=203

p>0.05

Tablo 28’de görüldüğü gibi; yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, annelerinin çalışıp çalışmamasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının, annelerinin çalışıp çalışmamasına göre önemli fark vermemesinin en önemli nedeni, ailelerin çoğunda sadece ebeveynlerden bir kişinin çalışması olabilir. Tablo 28’de annelerin (n=24)’ünün bir işte çalıştığı, (n=181)’nin ise çalışmadığı görülmektedir. Çalışan annelerden dolayı, ailede okula giden çocuklar açısından meydana gelen ilgi ve destek boşluğunun, baba tarafından doldurulduğu düşünülebilir. Çalışmayan ebeveyn okula giden çocukları ile ilgilenmektedir.

Yirminci Alt Probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirminci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları **babalarının çalışıp çalışmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları ilgili verilerle Tablo 29’da sunulmaktadır.

Tablo 29

**Babalarının Çalışma Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)**

Babaların Çalışma Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Çalışan Babalar	155	77.13	11.98	0.71	p=0.48
Çalışmayan Babalar	50	75.70	13.42		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemsiz

Sd=203   p>0.05

Tablo 29’da görüldüğü gibi; yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, babalarının çalışıp çalışmamasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının, babalarının çalışıp çalışmamasına göre önemli fark vermemesinin en önemli nedeni, ailelerin çoğunda sadece ebeveynlerden bir kişinin çalışması olabilir. Tablo 29’da babaların (n=155)’inin bir işte çalıştığı, (n=50)’sinin ise çalışmadığı görülmektedir. Çalışan babalardan dolayı, ailede okula giden çocuklar açısından meydana gelen ilgi ve destek boşluğunun, çalışmayan anne tarafından doldurulduğu düşünülebilir. Araştırmanın bu bulgusu, on dokuzuncu alt problemin bulgusu ile örtüşmektedir.

Yirmi Birinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi birinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **oturulan evin kendilerine ait olup olmamasına** göre önemli bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 30’da sunulmaktadır.

Tablo 30

Oturulan Evin Sahiplik Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Oturulan Evin Sahiplik Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Aileye Ait	141	77.54	12.59	1.31	p=0.19
Kira	64	75.11	11.64		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemsiz

Sd= 203   p>0.05

Tablo 30’da görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, oturulan evin kendilerine ait olup olmamasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Araştırmanın bu bulgusunda, fark çıkmamasının en önemli nedeni, ailelerin çoğunun kendi evlerinde oturmaları olarak düşünülebilir. Kirada oturan aileler ise genellikle orta düzeye yakın gelir elde ettiklerinden, çocukları bu durumdan fazla etkilenmemiş olabilir.

Yirmi İkinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi ikinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde **bilgisayar ve internet olup olmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 31’de sunulmaktadır.

Tablo 31

**Bilgisayar ve İnternetin Olup Olmaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)**

Bilgisayar İnternet Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Var	93	80.09	11.56	3.61	p=0.00*
Yok	112	74.03	12.31		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

Sd=203

p<0.01

Tablo 31’de görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde bilgisayar ve internet olup olmamasına göre önemli farklılık vermektedir.

Evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=80.09$), evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı bulunmayan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=74.03$)’tür. Evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları, bulunmayan öğrencilere göre daha yüksektir.

Günümüzde bilgisayar ve internet olanakları eğitim de yaygın ve etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Öğrenciler, genel kültürlerini geliştirmenin yanında ek çalışmalarında, proje ve performans ödevlerinde bu olanaklardan yararlanmaktadırlar.

Yirmi Üçüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi üçüncü alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde kendilerine ait **çocuk odası olup olmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 32’de sunulmaktadır.

Tablo 32
Çocuk Odası Olup Olmaması ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(t testi Sonuçları)

Çocuk Odası	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Var	108	78.45	12.22	2.07	p=0.04*
Yok	97	74.92	12.23		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

Sd=203

p<0.05

Tablo 32’de görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde kendilerine ait çocuk odası olup olmamasına göre önemli farklılık vermektedir.

Evlerinde, kendilerine ait çocuk odası bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}$ =78.45), evlerinde çocuk odası bulunmayan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}$ =74.92)’dir. Evlerinde kendilerine ait çocuk odası bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları, çocuk odası bulunmayan öğrencilere göre daha yüksektir. Bunun en önemli nedeni, çocuk odası bulunan öğrencilerin, ek çalışmalarını ve diğer etkinliklerini, bu olanağa sahip olmayan öğrencilere göre, daha rahat yapabilecekleri fiziksel ortama sahip olmalarıdır.

Araştırmanın bu bulgusu, Kabadayı (1990)’nın, evlerinde kendilerine ait çalışma odası bulunan öğrencilerin, akademik başarıları yüksek olan, Anadolu Liseleri, Genel Liseler, Teknik Liseler gibi okullarda, okullaştıkları, kendilerine ait, çalışma odası bulunmayan öğrencilerin ise akademik başarıları daha düşük olan okullara yöneldikleri görüşünü desteklemektedir (Kabadayı, 1990, s.86).

Benzer şekilde, Satır (1996) çocuğu için, çalışma ortamını düzenleyen ailelerin çocuklarının, akademik başarısının daha yüksek olduğunu vurgulamaktadır.

Yirmi Dördüncü Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi dördüncü alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde **kitaplık olup olmamasına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 33’te sunulmaktadır.

Tablo 33

Kitaplık Durumu ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Kitaplık Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Kitaplık Var	88	79.16	12.20	2.38	p=0.18
Kitaplık Yok	115	75.03	12.26		
Toplam	203	76.78	12.33		fark önemsiz

Sd=201

p>0.05

Tablo 33’te görüldüğü gibi; yapılan t testi analizi (Sd=201) ve 0.05 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde kitaplık olup olmamasına göre önemli farklılık vermemektedir.

Evlerinde kitaplık bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79.16$), evlerinde kitaplık bulunmayan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=75.03$)’tür. Evlerinde kitaplık bulunan öğrencilerin, kitaplık bulunmayan öğrencilere göre daha başarılı oldukları anlaşılmakla beraber, bu fark istatistiksel anlamda önemli bulunmamıştır. Farkın önemli çıkmasının nedeni, kitaplıkların yetersiz olması ya da amaca uygun yararlanmama olabilir.

Yirmi Beşinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi beşinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde bulunan **elektronik eşya sayısına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan F testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 34’te sunulmaktadır.

Tablo 34
Elektronik Eşya Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(F testi Sonuçları)

Varyans Kaynağı	KT	SD	KO	F	Önemlilik Denetimi
GA	3602,27	6	600,38	4,34	p=0.00*
Gİ	27386,82	198	138,32		
GN	30989,09	204			fark önemli

p<0.01

Tablo 34’te görüldüğü gibi, yapılan F testi 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde bulunan elektronik eşya sayısına göre önemli farklılık vermektedir.

Varyans analizi ile saptanan bu farklılığın, evlerde bulunan hangi elektronik eşya sayısından kaynaklandığını sınamak amacıyla yapılan LSD testi sonuçları Tablo 35’de sunulmaktadır.

Tablo 35
Elektronik Eşya Sayısı ve Öğrencilerin Not Ortalamaları
(LSD testi Sonuçları)

Not Ortalamaları						$\bar{X}$
Elk. eşya sayısı	2 elk. eşya	3 elk. eşya	4 elk. eşya	5 elk. eşya	6 elk. eşya	
2 elk. eşya			*	*	*	72.70
3 elk. eşya					*	76.55
4 elk. eşya	*				*	78.93
5 elk. eşya	*					80.77
6 elk. eşya	*	*	*			86.45

Sd: 6 ve 198

p<0,05

*fark önemli

Tablo 35’deki bulgulardan Tablo 34’te sunulan varyans analizi ile saptanan farklılığın, evlerinde 2 elektronik eşyası olanlar ile 4, 5 ve 6 elektronik eşyası olanlar arasında olduğu anlaşılmaktadır.

Evlerde bulunan elektronik eşyalar olarak, bilgisayar, otomatik çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, müzik seti, kalorifer, klima, renkli televizyon, piyano, keman, saz, org vb. sayılabilir. Elektronik eşyaların öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılama açısından önemli olduğu söylenebilir. Nitekim evlerde bulunan elektronik eşya sayısı arttıkça, bu evlerde oturan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları yükselmektedir.

Araştırmanın bu bulgusu, Kabadayı (1990)'nın, evlerinde ihtiyacı giderecek kadar, elektronik eşya bulunan ailelerin, öğrencilerinin, (% 68,6)'sının, akademik başarısı yüksek olan Anadolu Lisesine devam ettiklerine dair görüşünü desteklemektedir (Kabadayı, 1990, s.89).

Yirmi Altıncı Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi altıncı alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **ailelerinin ekonomik durumuna göre** önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan F testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 36’da sunulmaktadır.

Tablo 36

Algılanan Ekonomik Durum ve Öğrencilerin Not Ortalamaları (F testi Sonuçları)

Varyans Kaynağı	KT	SD	KO	F	Önemlilik Denetimi
GA	617.59	2	600.38	1.27	p=0.13
Gİ	30371.50	202	138.32		
GN	30989.09	204			fark önemsiz

p>0.05

Tablo 36’da görüldüğü gibi, yapılan F testi 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermemektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ailelerinin ekonomik durumuna göre önemli farklılık vermemektedir.

Burada, öğrenci velilerinin ekonomik durumlarının, birbirine yakın olması ve büyük çoğunluğun, alt gelir grubuna girmesi nedeniyle böyle bir sonuç ortaya çıkmış olabilir. Gruplar arasında önemli bir fark olmadığından, LSD testi tablosu çizilmemiştir.

Tablo 16-36’da sunulan veriler özetlenirse; anne ve babanın eğitim düzeyi, sahip olunan çocuk sayısı, bilgisayar ve internet imkânı, yeterli elektronik ev eşyası, çocuk odası, eve düzenli gazete alınması, aile birliğine bağlı yapılması etmenleri, öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının farklılaşmasına yol açmaktadır. Buna karşın; velilerin cinsiyeti, doğum yerinin köy ya da kent olması, mevcut medeni durumu, çocuğun annesi ya da babası olması, çalışıp çalışmaması, ev ortamında kitaplık olup olmaması, oturulan evin sahiplik durumu, ailelerin ekonomik durumu etmenleri, öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının farklılaşmasına yol açmamaktadır.

Öğrenci Özellikleri ve Yıl Sonu Not Ortalamaları

Yirmi Yedinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi yedinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **cinsiyetine** göre önemli bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 37’de sunulmaktadır.

Tablo 37

Öğrencilerin Cinsiyeti ve Not Ortalamaları

(t testi Sonuçları)

Öğrenciler	n	$\bar{x}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Kız Öğrenciler	109	79.72	11.85	3.75	p=0.00*
Erkek Öğrenciler	96	73.44	12.06		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

Sd=203

p<0.01

Tablo 37’de görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi ($Sd=203$) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, cinsiyetine göre önemli farklılık vermektedir.

Kız öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79.72$), erkek öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=73.44$)’tür. Kız öğrenciler, erkek öğrencilere göre daha başarılıdır. Araştırmanın bu bulgusu, kız öğrencilerin geleneksel kültür nedeniyle, erkek öğrenciler kadar sokağa çıkamadıkları ve evde daha çok zaman geçirdikleri, erkek öğrencilere göre daha fazla ek çalışma yapabildikleri, bu durumun yıl sonu not ortalamalarına yansıdığı şeklinde düşünülebilir.

Yirmi Sekizinci Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi sekizinci alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **okula düzenli devam edip etmemelerine göre** önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 38’de sunulmaktadır.

Tablo 38

Öğrencilerin Okula Devam Durumu ve Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Öğrencinin Okula Devam Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Sürekli Devam Edenler	141	79.52	11.39	5.00	p=0.00*
Bazen Devamsızlar	64	70.73	12.24		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

$Sd=203$ $p<0.01$

Tablo 38’de görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi ($Sd=203$) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, okula düzenli devam edip etmemelerine göre önemli farklılık vermektedir.

Tabloda görüldüğü gibi, devamsızlık yapmayan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, ($\bar{X}=79.52$), devamsızlık yapan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=70.73$)’tür. Okula düzenli devam eden öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, devamsızlık yapan öğrencilere göre daha yüksektir. Okula düzenli devam eden öğrenciler, işlenen konuları daha çok öğrenme olanağına sahiptir. Devamsızlık yapan öğrencilerin bazı konuları öğrenme ile ilgili eksiklikleri olabilir. Bu durum yıl sonu not ortalamasına yansiyabilir.

Araştırmanın bu bulgusu Çelenk (2003)’in, okul ile ortak programlar üzerinde görüş birliği sağlayarak düzenli iletişim içinde bulunan ve çocuğuna eğitim desteği sağlayan velilerin çocuklarının, okul başarılarının yüksek olduğu yönündeki görüşünü desteklemektedir.

Yirmi Dokuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yirmi dokuzuncu alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, **okul öncesi eğitim alıp almamalarına** göre önemli farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 39’da sunulmaktadır.

Tablo 39

Öğrencilerin Okul Öncesi Eğitim Alıp Almadığı ve Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Okul Öncesi Eğitim Alma Durumu	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Alan Öğrenciler	44	85.02	10.00	5.33	p=0.00*
Almayan Öğrenciler	161	74.53	11.96		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

Sd=203

p<0.01

Tablo 39’da görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, okul öncesi eğitim alıp almamalarına göre, önemli farklılık vermektedir.

Okul öncesi eğitim alan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=85.02$), okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=74.53$)’tür. Okul öncesi eğitim alan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, okul öncesi eğitim almayan öğrencilere göre daha yüksektir. Öğrenciler arasında görülen başarı farklarının büyük ölçüde erken yaşlarda giderilebilmesi açısından, okul öncesi eğitim, kritik öneme sahiptir.

Araştırmanın bu bulgusu, Kabadayı (1990)’nın, okul öncesi eğitime daha fazla önem verilmesi gerektiğine dair önerisini, desteklemektedir (Kabadayı, 1990, s.99).

Otuzuncu Alt probleme Ait Bulgular ve Yorum

Araştırmanın otuzuncu alt problemi “Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları **sınıf başkanlığı ya da sınıf başkan yardımcılığı yapıp yapmamalarına** göre önemli bir farklılık göstermekte midir?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt problemi sınamak amacıyla yapılan t testi sonuçları, ilgili verilerle Tablo 40’da sunulmaktadır.

Tablo 40

Öğrencilerin Sınıf Başkanlığı, Başkan Yardımcılığı Yapıp Yapmadığı ve Not Ortalamaları (t testi Sonuçları)

Sınıf başkanlığı, Başkan Yrd.	n	$\bar{X}$	ss	t	Önemlilik Denetimi
Yapanlar	59	86.20	7.63	7.95	p=0.00*
Yapmayanlar	146	72.97	11.82		
Toplam	205	76.78	12.33		fark önemli

Sd=203

p<0.01

Tablo 40’da görüldüğü gibi, yapılan t testi analizi (Sd=203) ve 0.01 düzeyinde önemli farklılık göstermektedir. Başka bir söyleyişle, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, sınıf başkanlığı ya da sınıf başkan yardımcılığı yapıp yapmamasına göre önemli farklılık vermektedir.

Sınıf başkanlığı ya da başkan yardımcılığı yapan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=86.20$), yapmayan öğrencilerin ise ($\bar{X}=72.97$)'dir. Sınıf başkanlığı ya da başkan yardımcılığı yapan öğrenciler, yapmayan öğrencilere göre daha başarılıdır. Araştırmanın bu bulgusu, öğrencilerin yöneticilik deneyimlerinin, yıl sonu not ortalamalarının yükselmesine yol açtığı şeklinde yorumlanabilir. Yöneticilik deneyimi öğrencinin sorumluluk duygularının gelişmesine ve daha planlı ve düzenli yaşamasına neden olabilir. Bu deneyim, ebeveynlerin eğitim öğretim sürecine katılmaları ile beraber ele alınırsa, öğrencinin akademik başarısı üzerinde olumlu etkilere yol açabilir.

Tablo 37-40'da sunulan veriler özetlenirse; öğrencilerin cinsiyeti, devam devamsızlık durumu, okul öncesi eğitim alıp almama ve sınıf başkanlığı yapıp yapmama gibi etmenlerin, öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının farklılaşmasına yol açtığı görülmektedir.

BÖLÜM V

ÖZET, SONUÇ VE ÖNERİLER

Özet

Bu araştırmada, 2010/2011 öğretim yılında, Tahir Merzeci İlköğretim Okulu 4'üncü ve 5'inci sınıflarında okuyan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamalarının, velilerinin 'sınıf veli toplantılarına' katılma durumuna ve sosyo -ekonomik özelliklerine göre, önemli farklılık gösterip, göstermediği incelenmeye çalışılmıştır.

İlgili literatür incelendiğinde, Türk Eğitim Sistemi'nde, ilköğretim okulu öğrencilerinin akademik başarısını, velilerinin 'sınıf veli toplantılarına' katılma durumuna ve sosyo –ekonomik özelliklerine göre inceleyen sınırlı sayılabilecek araştırmaya rastlanmaktadır. Araştırma, bu alanda görülen boşluğu, bir ölçüde doldurmayı ve katkı yapmayı amaçlamaktadır. Sonuçta, uygulayıcılara ve araştırmacılara önerilerde bulunmak hedeflenmektedir.

Bu araştırmada iki veri toplama aracı kullanılmıştır. Bunlardan birincisi, araştırmanın bağımsız görünümlü değişkenlerini ölçen, Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi'dir (Ek I). Araştırmada kullanılan ikinci veri toplama aracı ise velilerin sınıf veli toplantılarına katılımı ile öğrencilerin başarıları hakkındaki bilgileri toplamak üzere hazırlanan, Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu'dur (Ek II).

Ayrıca, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, Milli Eğitim Bakanlığı'nın, e-Okul Yönetim Bilgi Sistemi'nden alınarak, araştırmada veri olarak kullanılmıştır (Ek III).

2010-2011 öğretim yılında, örneklemdeki sınıflarda yapılan uygulamalar sonucu, 205 öğrenci velisine ait formlar değerlendirilmeye uygun bulunmuştur. Verilerin analizinde, t testi, Ki-kare analizi, F testi, LSD testi, uygulanmıştır. İstatistiksel işlemler SPSS paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

Araştırmada 30 alt problem yanıtlanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın sayıtları doğrulanmıştır. Araştırmanın bulguları aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Veli Toplantılarına Katılım ve Öğrenci Başarısı

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayılarına göre önemli fark vermektedir.

Sınıf veli toplantılarına, 1-2 kez katılan velilerinin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=64.72$), 3 kez katılan, velilerinin, temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=76.56$), 4 kez katılan velilerinin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=88.48$)'dir. Sınıf veli toplantılarına 3 ve 4 defa katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, 1-2 defa katılan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarından daha yüksektir. Sınıf veli toplantılarına katılma sayıları arttıkça, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları da artmaktadır. Velilerin sınıf veli toplantılarına katılmaları, öğrencilerin başarısını artırmaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında söz alıp almamasına göre, önemli fark verdiği anlaşılmaktadır. Toplantılarda söz alan velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79.96$), söz almayan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=73.02$)'dir. Sınıf veli toplantılarında söz alan velilerin temsil ettiği öğrenciler, söz almayan velilerin temsil ettiği öğrencilere göre daha başarılıdır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarında, soru sorup sormamasına göre, önemli fark vermektedir. Sınıf veli toplantılarında, soru soran velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79.71$) olup, soru sormayan velilerin temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=73.18$)'dir. Soru sorma davranışı gösteren velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları daha yüksek çıkmaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin öğretim yılı içinde, okula çağrıldıklarında gelip gelmediklerine göre önemli fark vermemektedir.

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Veli Toplantılarına Katılım

Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, kaç öğrencinin velisi olduğuna göre önemli fark vermektedir. Velilerden, 1-2 öğrenciyi temsil edenler, 3 ve daha fazla öğrenciyi temsil eden velilere göre, sınıf veli toplantılarına daha çok katılmaktadır.

Velilerin bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları sahip oldukları çocuk sayısına göre, önemli fark vermektedir. En yüksek katılma oranı, 1-2 çocuğa sahip velilerde, (% 48.52) görülmektedir. Velilerin sahip oldukları çocuk sayısı arttıkça, veli toplantılarına katılma sayıları düşmektedir. Bu bulgu, ailedeki çocuk sayısı, 3 ve daha fazla olduğunda, veli ilgisinin azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Velilerin, bir öğretim yılı içinde yapılan sınıf veli toplantılarına katılma sayıları, medeni durumlarına, öğrencinin annesi ya da babası olmasına, doğdukları yerin köy ya da kent olmasına, cinsiyetine göre önemli fark vermemektedir.

Sosyo –Ekonomik Düzey ve Öğrenci Başarısı

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin sahip olduğu çocuk sayısına göre, önemli fark vermektedir. Sahip olunan çocuk sayısına göre yıl sonu not ortalamaları; 1-2 çocuk ($\bar{X}=80.09$), 3 çocuk ($\bar{X}=73.75$), 4-8 çocuk ($\bar{X}=73.47$)’dir. 1-2 çocuğu olan velilerin, temsil ettiği, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, 3 ve daha fazla çocuğu olan velilerin, temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamalarına göre, daha yüksek çıkmaktadır. Ailedeki çocuk sayısı arttıkça, öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları düşmektedir.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin evlerine düzenli gazete alıp almamasına göre önemli fark vermektedir. Evlerine düzenli gazete alınan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=81.35$), alınmayan öğrencilerin ise ($\bar{X}=75.46$)’dır. Evlerine düzenli gazete alınan öğrenciler, gazete alınmayan öğrencilere göre, daha başarılı görülmektedir.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin okul aile birliğine bağlı yapıp yapmamasına göre önemli fark vermektedir. Okul aile birliğine bağlı yapan veli sayısı (n=88),

bağış yapmayan veli sayısı ise ($n=117$)'dir. Velilerin çoğunluğu okul aile birliğine bağış yapmamaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, annelerinin eğitim düzeyine göre, önemli fark vermektedir. Okumaz yazmaz annelerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=66.96$), okuryazar-ilkokul mezunu annelerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=77.03$), lise ve üstü öğrenim gören annelerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=86.18$)'dir. Annelerin eğitim düzeyi yükseldikçe, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları artmaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, babalarının eğitim düzeyine göre önemli fark vermektedir. Okumaz yazmaz babaların temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=57.59$), okuryazar-ilkokul mezunu babaların temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=76.59$), lise ve üstü öğrenim gören babaların temsil ettiği öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=81.37$)'dir. Babaların eğitim düzeyi yükseldikçe, temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları artmaktadır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde bilgisayar ve internet olup olmamasına göre önemli fark vermektedir. Evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=80.09$), bilgisayar ve internet bağlantısı bulunmayan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=74.03$)'tür. Evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısı bulunan öğrenciler, bulunmayan öğrencilere göre daha başarılıdır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde kendilerine ait çocuk odası olup olmasına göre önemli fark vermektedir. Evlerinde, çocuk odası bulunan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=78.45$), çocuk odası bulunmayan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ise, ($\bar{X}=74.92$)'dir. Evlerinde çocuk odası bulunan öğrenciler, bulunmayan öğrencilere göre daha başarılıdır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, evlerinde bulunan elektronik eşya sayısına göre önemli fark vermektedir. Velilerin sahip oldukları, elektronik eşya sayısına göre, temsil ettikleri öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları farklılaşmaktadır. 2 elektronik eşya sahibi velilerin

temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=72.70$), 3 elektronik eşya sahibi velilerin temsil ettiği öğrencilerin ($\bar{X}=76.55$), 4 elektronik eşya sahibi velilerin temsil ettiği öğrencilerin ($\bar{X}=78.93$), 5 elektronik eşya sahibi velilerin temsil ettiği öğrencilerin ($\bar{X}=80.77$), 6 elektronik eşya sahibi velilerin temsil ettiği öğrencilerin ($\bar{X}=86.45$)'tir.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, velilerinin doğum yerinin köy ya da kent olmasına, medeni durumuna, ailelerin ekonomik durumuna, velilerinin annesi ya da babası olmasına, annelerinin ve babalarının çalışıp çalışmamasına, oturulan evin kendilerine ait olup olmasına, evlerinde kitaplık olup olmamasına göre önemli fark vermemektedir.

Öğrenci Özellikleri ve Yıl Sonu Not Ortalamaları

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, cinsiyet durumuna göre önemli fark vermektedir. Kız öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79.72$), erkek öğrencilerin ise ($\bar{X}=73.44$)'tür. Kız öğrenciler, erkek öğrencilere göre daha başarılıdır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, okula düzenli devam edip etmemelerine göre önemli fark vermektedir. Devamsızlık yapmayan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=79.52$), devamsızlık yapan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=70.73$)'tür. Okula düzenli devam eden öğrenciler, devamsızlık yapan öğrencilere göre daha başarılıdır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, okul öncesi eğitim alıp almamalarına göre, önemli fark vermektedir. Okul öncesi eğitim alan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=85.02$), okul öncesi eğitim almayan öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları ise ($\bar{X}=74.53$)'tür. Okul öncesi eğitimi alan öğrenciler, almayanlara göre daha başarılıdır.

Öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, sınıf başkanlığı ya da sınıf başkan yardımcılığı yapıp yapmamasına göre, önemli fark vermektedir. Sınıf başkanlığı ya da başkan yardımcılığı yapan öğrencilerin, yıl sonu not ortalamaları ($\bar{X}=86.20$), yapmayan öğrencilerin ($\bar{X}=72.97$)'dir. Sınıf başkanlığı ya da başkan yardımcılığı yapan öğrenciler, yapmayan öğrencilere göre daha başarılıdır.

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın bulgularından çıkan en önemli sonuç, sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan velilerin, sınıf veli toplantılarına daha fazla katıldığı ve bu velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarının, diğer öğrencilerden daha yüksek olduğudur. Sosyo ekonomik durum kadar önemli, diğer bir etmen ise öğrenci velilerinin sınıf veli toplantılarına ve okulun diğer etkinliklerine katılmalarıdır. Sınıf veli toplantılarına daha fazla katılan, bu toplantılarda, söz alan ve soru soran velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamaları, daha az katılan, söz almayan ve soru sormayan velilerin temsil ettiği öğrencilerin yıl sonu not ortalamalarından, fark yaratacak kadar yüksek çıkmaktadır.

Ebeveynlerin sosyo-ekonomik düzeyinin yüksek olması, çocuklarının hayata bakış açısını genişletmekte, kendilerine olan güvenlerinin artmasına yol açmaktadır. Ebeveynlerin eğitim düzeyinin ve mesleğindeki durumunun iyi olması, hem ailenin ekonomik durumuna, hem de çocukları için uygun eğitimsel koşulların oluşturulmasına olanak sağlamaktadır.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda, Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri başlığı altında tanımları yapılan, Genellik ve Eşitlik (Madde 4), Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları (Madde 5), Fırsat ve İmkân Eşitliği (Madde 8) ilkeleri uyarınca, okul aile işbirliğine önem verilmesi gerekmektedir (Başaran,1996, s.37-39).

Zira ilköğretimin temel amaçlarından biri, öğrenciler arasında sosyo- ekonomik düzey farklılığından kaynaklanan başarı farklılıklarının en aza indirilmesidir. Ailelerin sosyo ekonomik düzey farklılığı nedeniyle, öğrenciler aleyhine oluşan açıklıkların, sınıf veli toplantıları ve sosyal etkinliklere veli katılımı sağlanarak, büyük ölçüde telafi edilmesi olanaklıdır.

Ebeveynlerin çocuklarının eğitim öğretim sürecine katılımları sonucu, çocukların akademik başarılarının arttığı yönünde yapılan birçok çalışma bulunmaktadır (Keith ve diğerleri, 1993. Griffith, 1996. Chen, Fan, 2001. Kotaman, 2008).

Ailelerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi, eğitim sisteminin çözebileceği bir sorun değildir. Uygulayıcılar sahip oldukları olanakları etkili, verimli kullanarak dezavantajlı durumda bulunan ebeveynler ile işbirliği yollarını arayıp bulmak zorundadır. Bu bağlamda okul

öncesi eğitimin, özellikle fırsat ve imkân eşitsizliğinin azaltmasında etkili olduğu bilinmektedir. Okul öncesi eğitim, başta Avrupa ülkeleri olmak üzere tüm dünyada, eğitimde fırsat ve imkân eşitsizliğini azaltma yolunda bir strateji olarak kullanılmakta ve hızla yaygınlaşmaktadır. Zira okul öncesi eğitim sosyo-ekonomik olarak alt gelir grubu ailelerden gelen çocukların zihinsel, sosyal ve kültürel alana yansıyan açıklarının erken yaşlarda giderilmesine katkıda bulunmaktadır.

Türkiye’de de benzer bir durumun yaşandığı söylenebilir. Örneğin 2007-2013 dönemi kapsayan, Dokuzuncu Kalkınma Planı’nda okul öncesi eğitimin önemi vurgulanmakta ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir (RG, 1 Temmuz 2006, s.85-86).

Araştırmanın sonuçları, yurt dışında ve Türkiye’de yapılan ilgili araştırma sonuçları ile uyumludur. Özellikle Türkiye açısından, konu ile ilgili özgün bir çalışma niteliğindedir ve sonuçları uygulayıcılar ve araştırmacılar için katkı niteliğindedir.

Uygulayıcılara Öneriler

1. İlköğretim Okulu yöneticileri, velilerin sınıf veli toplantılarına daha fazla katılmalarını sağlamak için gerekli önlemleri almalıdır. Öncelikle sosyo -ekonomik düzeyi daha düşük olan velilerle daha fazla işbirliği yapılma yollarının neler olduğu araştırılıp hayata geçirilmelidir. Bu kapsamda toplantıların daha çekici hale getirilmesi ve yararlarının velilere açıklıkla anlatılması da alınabilecek bir başka önlem olarak görünmektedir.

2. Okul öncesi eğitimin yararları konusunda veliler bilgilendirilmelidir.

3. Öğrencilere sınıf yönetiminde, yönetsel görevler verilmelidir.

4. Veliler, sınıf veli toplantıları yoluyla okul hakkında sistemli olarak bilgilendirilmelidir. Öğrencilerin okul başarısı için, ebeveynlerin eğitim sürecine aktif katılımı sağlanmalıdır.

5. Güncel iletişime uygun araçlar (telefon, okul bülteni, sosyal medya, web sitesi, e mail, vb) kullanılarak, velilerin okul sürecine katılmaları kolaylaştırılmalıdır.

Araştırmacılara Öneriler

1. Sınıf veli toplantılarına öğrencilerin de katılmaları ile ilgili araştırmalar yapılmalıdır.
2. Sınıf veli toplantılarına anne ve babaların katılma düzeyleri ve öğrenci başarısı üzerindeki etkileri ile ilgili, 6'ncı, 7'nci ve 8'inci sınıflar düzeyinde araştırmalar yapılmalıdır.
3. İlköğretim okullarında okul aile birliği sisteminin etkililiği ve verimliliği ile ilgili araştırmalar yapılmalıdır.
4. Velilerin, ilköğretim sürecinde, çocuklarına akademik başarı için, ne gibi destekler sundukları konusunda araştırmalar yapılmalıdır.
5. Okul öncesi eğitimin öğrenciye sağladığı yararlar ile ilgili araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Gözde. Pala, Nihat Mert. “PISA 2003 Sonuçlarına Göre Öğrenci ve Sınıf Özelliklerinin Matematik Okuryazarlığına ve Problem Çözme Becerilerine Etkisi”. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, VIII. Ulusal Fen ve Matematik Eğitimi Kongresi, s.668-678, Bolu, 2010.
- Arcan, Kuntay. “Özel Okullara Giden Lise Düzeyindeki Ergenlerin, Akademik Başarıları İle Algıladıkları Anne-Baba Tutumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi, İstanbul, 2006.
- Arıcı, Hüsnü. **İstatistik Yöntem ve Uygulamalar**, Meteksan A.Ş. Yayını, Geliştirilmiş Yeni Baskı, Ankara, 1997.
- Arseven, Ali Doğan. **Alan Araştırma Yöntemi: İlkeler, Teknikler, Örnekler**. Kadioğlu Matbaası, Ankara, 1993,
- Başaran, İbrahim Ethem. **Türk Eğitim Sistemi**. Yargıcı Matbaası, Üçüncü Basım, Ankara, Ocak 1996.
- Berger, E.H. Parent İnvolvement: Yesterday and today. **The Elementary School Journal**, 91, 3, pp.209-219, 1991.
- Bilgin, M. “Ankara Merkez İlçelerindeki Ortaokullarda Okul ve Ailenin İşbirliği ve Sorunları”. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1990.
- Bolayır, Fethi. **Milli Eğitim İle İlgili Mevzuat**, Bolayır Yayınları, Ankara, 1997.
- Büyüköztürk, Şener. Çokluk Bökeoğlu, Ömay. Köklü, Nilgün. **Sosyal Bilimler İçin İstatistik**, Pegem Akademi Yayınları, 4. Baskı, Ankara, 2009.
- Chen, M., Fan, X. Parental involvement and students’ academi achievement: A meta-analysis. **Educational Psychology Review**, 13, pp.1-22, 2001.

Çelenk, Süleyman. “Okul Başarısının Ön Koşulu: Okul Aile Dayanışması”. **İlköğretim Online E-Dergi**, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, 2003.

Çelik, Yusuf, Ana Baba Eğitimi, **Öğretmen Dünyası**, Ocak 2003, sayı:277.

Demirbulak, Dilara. “Kredili Sistem Uygulanan Orta Öğretimde Öğrencilerin, Velilerin, Danışman ve Öğretmenlerin ve Rehber Öğretmenlerin Aralarındaki İletişim Hakkındaki Görüşlerin Belirlenmesi”. Yayımlanmamış Doktora Tezi. ODTÜ, Ankara, 1997.

——— “Veli –Öğretmen Görüşmeleri İle İlgili Bir Çalışma.” **Milli Eğitim Dergisi**, sayı: 146, Ankara, 2000.

Ereş, Figen. Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi Üzerine Bir Araştırma. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, 16, 1, 5-24, Ankara, 2010.

Gavcar, Erdoğan. **İstatistik Yöntemler I**, Gazi Kitabevi Yayını, Muğla, 2006.

Gordon, T. **Etkili Öğretmenlik Eğitimi**. (Çev: Emel Aksay ve Birsen Özkan), YA-PA Yayınları, İstanbul, 1993.

Gökçe, Erten. “İlköğretimde Okul Aile İşbirliğinin Geliştirilmesi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara, 2003.

Griffith, J. “Relation of Parental Involvement, Empowerment, and School Traits to Student Academic Performance”. **The Journal of Education Research**, 90, 1, pp.33-41, 1996.

Kaptan, Saim. **Bilimsel Araştırma Teknikleri ve İstatistik Yöntemleri**, Tekışık Web Ofset Tesisleri, Ankara, Ağustos 1988.

Karasar, Niyazi. **Bilimsel Araştırma Yöntemleri: Kavramlar İlkeler, Teknikler**. Yedinci Baskı, Ankara, 1995.

Kabadayı, Reşide. “Samsun’da Çeşitli Liselere Yönelmede Rol Oynayan Sosyo-Ekonomik ve Eğitimsel Etmenler”. Yayınlanmamış Araştırma, Samsun, 1990.

——— “Sekiz Yıllık İlköğretimde Öğrenciler Neler Kazanmalıdır?” **Buca Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı.13, İzmir, 2001.

——— “8 Yıllık Kesintisiz Eğitim ve Kız Öğrenciler” **Öğretmen Dünyası Dergisi**, Temmuz, Sayı.259, 2001.

Keith, T. Z., Keith, P. B., Troutman, G. M., Bickley, P., Trivette, P. S., Singh, K. Does parental involvement affect eighth grade student achievement? Structural analysis of national data. **School Psychology Review**, 22, pp.474-496, 1993.

Keith, T. Z., Keith, P. B., Kimberly, J. Q., Sperduto, J., Santillo, S., Killings, S. Longitudinal effects of parent involvement on high school grades: similarities and differences across gender and ethnic groups. **Journal of School Psychology**, 36, pp.335-362, 1998.

Kılcal, Remzi. “Okul Aile Birliğinin Fonksiyonlarını Gerçekleştirme Düzeyi” Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1991.

Kotaman, Hüseyin. “Türk Ana Babalarının Çocuklarının Eğitim Öğretimlerine Katılım Düzeyleri”. **Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, 21, (1), s.135-149, Bursa, 2008.

Malkoç, G. **Aile Eğitimi ve Eğitimde Nitelik Geliştirme. Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu**. Kültür Koleji Yayınları, İstanbul, 1993.

MEB. İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. **Tebliğler Dergisi**, Eylül 2003, Sayı:2552, s.483-537.

——— Okul Aile Birliği Yönetmeliği. **Tebliğler Dergisi**, Haziran 2005, Sayı:2573, s.354-366.

- Öğrenci-Veli-Okul Sözleşmesi. 2006. <http://www.meb.gov.tr>, 12.06.2012 tarihinde alındı.
- Okul-Veli İşbirliği Genelgesi. **Tebliğler Dergisi**, Nisan 2002, Sayı:2535, s.287-291.
- Rosenblatt, Z. Peled, D. “School Ethical Climate and Parental Involvement”, Journal of Educational Administration, 40, 4, pp. 349-367, 2002.
- Pehlivan, İlayet. Okul Aile Katılımı, İstanbul Kültür Koleji, **Yaşadıkça Eğitim Dergisi**, Temmuz –Ağustos Sayısı, İstanbul, 1997.
- **Okul- Çevre İlişkileri, Yönetici Adaylarının Eğitimi Ders Notları**, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2000.
- Satır, Salih.“ Özel Tefik Fikret Lisesi Öğrencilerinin Akademik Başarılarıyla İlgili Anne-Baba Görüşleri ve Anne Baba Eğitim Gereksinimleri”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1996.
- Sarıtaş, M. **Öğretmen Veli Görüşmelerinin Yönetimi, Sınıf Yönetimi Ders Kitabı**, Pegem A Yayınları, Ankara, 2003.
- Sümbüloğlu Kadir, Sümbüloğlu Vildan, **Biyoistatistik**, Hatipoğlu Yayınevi, Yedinci Baskı, Ankara, 1997.
- Şahin, Necla. “Eğitim Yöneticisi Adaylarının Özellikleri İle Başarı ve Atılganlık Düzeyleri”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir, 2001.
- Taymaz, Haydar. **Okul yönetimi**. Pegem A Yayıncılık, Ankara, 2001.
- Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, **Aile Kurultayı, “Toplumsal Değişim Sürecinde Aile; Toplumsal Katılım ve Demokratik Değerler”**. Birinci Kitap, Ankara, 1995.

Vural, Birol. **Öğrenci Başarısı İçin, Okul Aile Birlikteliği**, Hayat Yayınları, Üçüncü Baskı, İstanbul, 2005.

Yalçın Cevdet. **İlköğretim Okulları İçin Resimli Türkçe Sözlük**, Harf Eğitim Yayıncılığı, Ankara, 2007.

Yiğit, Birol. Bayrakdar, Mehmet. **Okul Çevre İlişkileri**, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 2006.

———Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. **Resmi Gazete**: 09.11.1982, sayı: 17863.

———**İmla Kılavuzu**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş Yeni Baskı, Ankara, 1996.

———222 Sayılı Eğitim Öğretim Kanunu. **Resmi Gazete**, 12.01.1961, sayı:110705.

———1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Yasası. **Resmi Gazete**, 24.6.1973, sayı:14574.

———Dokuzuncu Kalkınma Planı. **Resmi Gazete**, 1 Temmuz 2006-Mükerrer, sayı:26215

İNTERNET KAYNAKÇASI

<http://www.meb.gov.tr/>

<http://www.e-okul.meb.gov.tr/12/05/965961>

<http://www.ilkogretim-online.org.tr>

<http://mevzuat.meb.gov.tr/>

http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/164/kolay.htm

<http://okulweb.meb.gov.tr/>

<http://pauegitimdergi.pau.edu.tr/OncekiSayilarDetay.aspx?Sayi=7>

http://ogm.meb.gov.tr/gos_genelge.asp?alno=14

EKLER

I. Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi

II. Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu

III. Araştırmada, değerlendirmeye alınan, 205 öğrencinin, Yıl Sonu Not Ortalamaları

IV. Araştırma izin yazıları (3 adet)

EK I

VELİLERİN SOSYO-EKONOMİK DÜZEYLERİ ANKETİ

(Veliler Tarafından Doldurulacak Gerekirse Öğretmen Yardım Edecektir)

Değerli Veliler

Bu anket sizlerin sosyo ekonomik ve bazı eğitimsel özelliklerinizi belirlemek amacıyla, uygulanmaktadır. Bir araştırma için hazırlanan bu ankete cevap verirken, göstereceğiniz içtenlik ve dikkat araştırmanın başarısını artıracaktır. Cevaplarınız araştırma dışında hiçbir yerde kullanılmayacak ve araştırmacı tarafından saklı tutulacaktır. Ayrıca cevaplarınız bireysel olarak değil, diğer velilerin cevapları ile beraber değerlendirilecektir.

Anketi cevaplandırırken, her bir soruyu dikkatle okuduktan sonra, kendinize en uygun gelen seçeneğin yanındaki parantezin içine çarpı işareti (x) koyarak cevaplayınız. Lütfen cevaplanmamış soru bırakmayınız. Sizin durumunuza tam uyan bir cevap yoksa olanlar içinden, durumunuza en yakın seçeneği işaretleyiniz. Anketin doldurulmasında göstereceğiniz ilgi ve dikkat için teşekkür ederim.

Mehmet ORMAN

Dokuz Eylül Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Yönetimi ve Deneticiliği Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

VELİLERİN SOSYO-EKONOMİK DÜZEYLERİ ANKETİ

(Velilerce Doldurulacak)

1. Adınız ve Soyadınız:
2. Velisi olduğunuz öğrencinin, Adı ve Soyadı:
3. Velisi olduğunuz öğrencinin, Sınıfı ve Numarası:
4. Cinsiyetiniz:
  - a. ( ) Kadın
  - b. ( ) Erkek
5. Eğitim durumunuz:
  - a. ( ) İlköğretim-İlkokul Mezunu
  - b. ( ) Lise Mezunu
  - c. ( ) Üniversite Mezunu
  - d. ( ) Okuryazar

e. ( ) Okumaz yazmaz

6. Mesleğiniz:

a. ( ) Çalışıyor

b. ( ) Çalışmıyor

7. Medeni haliniz:

a. ( ) Evli

b. ( ) Bekar

8. Sağlık Sigortası Güvenceniz:

a. ( ) Var b. ( ) Yok

9. Kaç çocuğunuz var?

a. ( ) Kız b. ( ) Erkek c. ( ) Toplam

10. Kaç öğrencinin velisisiniz?

a. ( ) Bir b. ( ) İki c. ( ) Üç d. ( ) Dört e. ( ) Beş f. ( ) Altı

11. Eşinizin mesleği nedir?

a. ( ) Çalışıyor

b. ( ) Çalışmıyor

12. Eşinizin eğitim durumu nedir?

a. ( ) İlköğretim-İlkokul Mezunu

b. ( ) Lise Mezunu

c. ( ) Üniversite Mezunu

d. ( ) Okuryazar

e. ( ) Okumaz yazmaz

13. Oturduğunuz ev:

a. ( ) Kendinize ait

b. ( ) Kira

14. Eşiniz:

a. ( ) Sağ

b. ( ) Öldü

15. Eşiniz velisi olduğunuz öğrencinin:

a. ( ) Öz babasıdır.

b. ( ) Öz babası değildir.

16. Doğduğunuz yer?

a. ( ) Köy

b. ( ) Kent-Şehir

17. Evinize günlük gazete:

- a. ( ) Alınıyor
- b. ( ) Alınmıyor

18. Bilgisayar ve İnternet:

- a. ( ) Var
- b. ( ) Yok

19. Evinizde çocuğunuza ait özel oda var mı?

- a. ( ) Var
- b. ( ) Yok

20. Evinizde kitaplık var mı?

- a. ( ) Var
- b. ( ) Yok

21. Evinizde aşağıdaki eşyalardan var mı?

- a. ( ) Bilgisayar
- b. ( ) Otomatik Çamaşır Makinesi
- c. ( ) Bulaşık Makinesi
- d. ( ) Kalorifer
- e. ( ) Klima
- f. ( ) Renkli Televizyon
- g. ( ) Piyano, keman, org, saz
- h. ( ) Müzik seti, DVD Player

22. Size göre ailenizin ekonomik durumu nasıldır?

- a. ( ) Çokiyi
- b. ( ) İyi
- c. ( ) Orta
- d. ( ) Yoksul
- e. ( ) Çok Yoksul

EK II

SINIF VELİ TOPLANTISI BİLGİ TOPLAMA FORMU

Değerli Öğretmenler

Bu form velilerin sınıf veli toplantılarına katılımı ve öğrenci başarısı ile ilgili bazı özellikleri belirlemek amacıyla, kullanılacaktır. Bir araştırma için hazırlanan bu formdaki sorulara cevap verirken, göstereceğiniz içtenlik ve dikkat araştırmanın başarısını artıracaktır. Cevaplarınız araştırma dışında hiçbir yerde kullanılmayacak ve araştırmacı tarafından saklı tutulacaktır. Ayrıca cevaplarınız bireysel olarak değil, diğer sınıf öğretmenlerinin cevapları ile beraber değerlendirilecektir.

Anketi cevaplandırırken, her bir soruyu dikkatle okuduktan sonra, kendinize en uygun gelen seçeneği cevaplayınız.

Lütfen cevaplanmamış soru bırakmayınız. Sizin durumunuza tam uyan bir cevap yoksa olanlar içinden, durumunuza en yakın seçeneği işaretleyiniz. Anketin doldurulmasında göstereceğiniz ilgi ve dikkat için teşekkür ederim.

Mehmet ORMAN

Dokuz Eylül Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Yönetimi ve Deneticiliği Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Öğrencisi

Aşağıdaki sorular, her veli toplantısından sonra, öğretmen tarafından, her veli için, ayrı ayrı doldurulacaktır.

Sınıfı: .....

Şubesi:.....

Sınıf Öğretmeninin Adı ve Soyadı:.....

Veli Toplantısı Tarihi: .....

Toplantı Sayısı:.....

1. Velinin Adı ve Soyadı:.....

2. Öğrencinin Adı ve Soyadı:.....

3. Velinin Cinsiyeti:

a. ( ) Kadın

b. ( ) Erkek

4. Velinin toplantıya katılıp katılmadığı:

a. ( ) Evet

b. ( ) Hayır

5. Velinin toplantıda söz alıp almadığı:

a. ( ) Söz aldı.

b. ( ) Söz almadı.

6. Velinin toplantıda soru sorup sormadığı:

a. ( ) Sordu.

b. ( ) Sormadı.

7. Velisi olduğu öğrencinin başarı durumu hakkında soru sorup sormadığı:

a. ( ) Sordu.

b. ( ) Sormadı.

8. Velisi olduğu öğrencinin psikolojik durumu hakkında soru sorup sormadığı:

a. ( ) Sordu.

b. ( ) Sormadı

9. Velisi olduğu öğrencinin arkadaşlık ilişkileri hakkında soru sorup sormadığı:

a. ( ) Sordu.

b. ( ) Sormadı

10. Velisi olduğu öğrencinin, evde ders çalışması hakkında öğretmene bilgi verip, vermediği:

a. ( ) Bilgi verdi .

b. ( ) Bilgi vermedi.

11. Veli okula çağırıldığı zaman,gelip,gelmediği:.....

12. Okulun ürettiği; temizlik, güvenlik, kalorifer, fotokopi hizmetleri için, okul aile birliğine bağış yapıp, yapmadığı:

a. ( ) Yaptı   b. ( ) Yapmadı

13.Velinin bu toplantıda en çok sorduğu soruları sıralayınız:

.....
 .....
 .....

AŞAĞIDAKİ SORULAR, HER ÖĞRENCİ İÇİN, ÖĞRETMEN TARAFINDAN, BİR KEZ DOLDURULACAKTIR.

14. Öğrencinin okula devam durumu:

a. ( ) Titizlikle devam ediyor.

b. ( ) Ara sıra devamsızlık yapıyor.

c. ( ) Devamsız.

15. Öğrencinin birinci sınıf başarı ortalaması: (Yazınız).....

16. Öğrencinin ikinci sınıf başarı ortalaması: (Yazınız).....
17. Öğrencinin üçüncü sınıf başarı ortalaması: (Yazınız) .....
18. Öğrencinin daha önce teşekkür veya takdir belgesi alıp almadığı (Bu soru sadece beşinci sınıf öğrencileri için cevaplandırılacaktır). (Yazınız)... ..
19. Öğrencinin ana sınıfına ya da okul öncesi eğitime gidip gitmediği:
- a. ( ) Gitti
- b. ( ) Gitmedi
20. Öğrencinin daha önce ve şimdi sınıf başkanlığı ya da sınıf başkan yardımcılığı yapıp yapmadığı:
- a. ( ) Yaptı
- b. ( ) Yapmadı

EK III

Araştırmada, Değerlendirmeye Alınan, 205 Öğrencinin, Yıl Sonu Not Ortalamaları

<u>Öğrenci</u>	<u>YSNO</u>	<u>Öğrenci</u>	<u>YSNO</u>
MEA	93,43	HK	75,86
DM	86,01	EEM	83,90
GU	73,00	S.Y	82,37
MK	83,45	YD	81,28
FT	71,87	YEK	57,34
SK	95,12	İB	85,33
AA	90,30	CU	54,53
EAK	87,40	HA	92,30
HY	77,97	MÇ	84,40
MKK	79,35	CH	55,90
BS	66,08	EK	71,77
DB	81,65	BU	65,83
VP	61,95	BY	55,58
AB	86,45	GA	63,20
GMÇ	69,03	HD	59,08
FE	62,31	EÇ	49,79
AA	92,77	BK	82,21
MÇD	92,32	CL	72,78
BK	73,71	DS	79,85
ŞT	66,97	ZK	68,48
İE	93,71	EU	85,00
DG	92,34	ÖE	89,49
RY	83,12	İK	70,35
HY	88,48	SK	74,90
NK	74,40	HS	79,22
YU	80,59	AB	91,87
ÜG	53,19	DA	80,35
AA	94,32	BP	53,22
ŞŞ	80,62	MT	60,03
MRK	79,50	HK	66,29
GS	62,50	ECU	68,39
GŞ	79,75	AY	68,41
Eİ	91,78	HA	55,29
DP	65,13	AÖ	75,79
GU	63,70	MY	60,41
OG	81,84	EÇ	72,70
OU	62,30	RS	63,65
EÖ	92,48	AY	86,55
EA	87,49	BB	80,15
ÇG	72,24	BB	67,97
ÖU	84,72	TY	50,83
AY	79,25	EK	84,65
NİA	96,77	ME	63,75
AY	89,39	CAS	81,20
SB	88,08	BO	56,58

SD	62,35	GÇ	68,15
ET	90,78	HT	54,66
MK	86,05	MU	78,07
AH	57,60	EK	85,73
AA	72,01	EY	75,80
BY	74,58	FS	73,59
YK	87,16	MÖ	53,51
BN	56,54	SU	84,56
SY	91,10	DCT	70,68
EU	51,78	DA	95,43
MA	74,29	BB	88,17
NB	52,85	ŞÇ	86,16
DU	73,62	HP	56,55
YEA	83,50	İA	74,09
AA	64,49	SB	62,95
MCK	78,78	EO	81,90
SŞ	92,51	MEB	63,88
MNK	80,21	EK	93,91
AG	61,13	SC	88,25
ÜU	69,39	CO	58,17
MM	76,77	HD	94,36
CNB	88,16	YB	97,42
FU	87,35	ÖD	92,13
GY	84,24	TA	75,90
BB	75,30	RB	94,91
YEA	63,82	MSG	74,72
AU	83,41	MA	57,02
YK	71,62	BU	62,54
ES	80,47	SD	81,2
KU	77,59	BÇ	82,18
ZY	67,66	MU	80,06
ÖK	75,97	BK	71,64
AE	85,62	HU	67,47
TB	82,50	ANK	57,21
HY	95,26	DT	84,51
HK	83,37	Mİ	87,20
SS	88,38	NY	93,71
CA	80,87	HÇ	78,40
YBŞ	79,41	EÖ	70,62
SP	74,32	BY	70,91
BK	87,67	EG	86,23
RS	83,98	ZA	81,72
EÖ	63,54	UA	75,17
BT	81,64	DL	52,59
MY	92,69	BÖ	55,42
NZ	60,63	YK	66,51
MMY	69,97	SÇ	90,71
UB	92,80	YÜ	91,76
DO	86,15	ST	90,84
BÜ	94,59	ZMU	89,35

NK	88,24	EY	93,57
ÖK	92,88	SK	70,54
OCU	69,60	İG	64,14
ST	80,73	ÜD	77,26
BO	72,52	TD	76,84
İG	91,36	CE	91,72
S.Ö	54,24	FAT	92,19
BA	81,15		

n=205

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.35.00.29-044/

Konu : Mehmet ORMAN 'ın

Araştırma İzni

26504

19 Nisan 2011

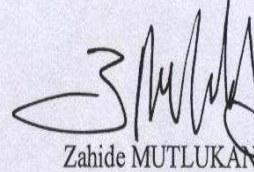
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü)

- İlgi: a) 28/02/2007 tarihli ve B.08.4.EGD.0.33.03.311-311/1084 sayılı Makam Onayı.
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 'nün 30/03/2011 tarih ve 842 sayılı yazısı.
c) Valilik Makamı'nın 15/04/2011 tarihli ve 23681 sayılı Makam Onayı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri ABD Eğitim Yönetimi ve Deneticiliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Mehmet ORMAN 'ın "Velilerin Sosyo Ekonomik Durumu, Sınıf Veli Toplantılarına Katılımı ve Öğrencilerin Başarısı (Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)" konulu tez çalışması için kullanacağı ölçekleri, Karabağlar ilçesi Tahir Merzeci İlköğretim Okulunun 4. ve 5. sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve velilerine uygulaması Valilik Makamının ilgi (c) onayı ile uygun görülmüştür.

Araştırmacı tarafından yapılan sunu çalışmasının tamamlanmasından itibaren en geç iki hafta içinde, ilgi (a) Makam Onayı ile yürürlüğe giren Yönerge kapsamında "Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı" doldurularak çalışmanın iki örneğinin CD'ye aktarılarak Müdürlüğümüze gönderilmesi gerekmektedir.

Gereğini ve bilgilerinizi rica ederim.

Zahide MUTLUKAN

Vali a.

Şube Müdürü

GELEN EVRAK	
Tarih	: 27 NISAN 2011
Kayıt No	: 945
Docya No	:

EKLER:

- 1) Valilik Onayı (1 Sayfa)
- 2) Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)
- 3) Onaylı Veri Araçları (2 adet 4 sayfa)
- 4) Araştırma Tamamlandıktan Sonra, Araştırmanın Teslimine İlişkin Taahhütname Tutanağı (1 Sayfa)

35268 Konak / İZMİR
Telefon : (0 232) 4410332/208
Faks : (0 232) 4893069
E-Posta : arge35@meb.gov.tr
İnt. Adresi : <http://izmir.meb.gov.tr>

**EĞİTİME
%100
DESTEK**

**EĞİTİMDE REFORM
Daha aydınlık
gelecek!**

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.4.35.00.29-020/
Konu : Mehmet ORMAN 'ın
Araştırma İzni

23681

15 Nisan 2011

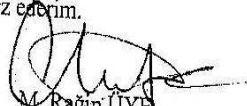
VALİLİK MAKAMINA
İZMİR

- İlgi: a) 28/02/2007 tarihli ve B.08.4.EDG.0.33.03.311/1084 sayılı Makam Onayı.
b) Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü 'nün 30/03/2011 tarih ve 842 sayılı yazısı.

Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri ABD Eğitim Yönetimi ve Deneticiliği Yüksek Lisans Programı öğrencisi Mehmet ORMAN 'ın "Velilerin Sosyo Ekonomik Durumu, Sınıf Veli Toplantılarına Katılımı ve Öğrencilerin Başarısı (Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)" konulu tez çalışması için kullanacağı ölçekleri, Karabağlar ilçesi Tahir Merzeci İlköğretim Okulunun 4. ve 5. sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve velilerine uygulamak istediği belirtilmektedir.

Söz konusu ölçeklerin uygulamasının, yukarıda adı geçen okullarda, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında eğitim-öğretimi aksatmadan yapılması, araştırma sonucunun bir örneğinin Müdürlüğümüze verilmesi kaydıyla uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olur'larınızı arz ederim.

M. Ragıp UYE
Müdür

OLUR

15/04/2011
İbrahim BALLI
Vali
Vali Yardımcısı

EK:
Araştırma Değerlendirme Formu (1 Sayfa)

35268 Konak / İZMİR
Telefon : (0 232) 4772128
Faks : (0 232) 4772152
E-Posta : arg35@meb.gov.tr
İnt. Adresi : <http://izmir.meb.gov.tr>

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN	
Adı Soyadı	Mehmet ORMAN
Kurumu / Üniversitesi	Dokuz Eylül Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	İzmir
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi	Karabağlar ilçesi Tahir Merzeci İlköğretim Okulunun 4. ve 5. sınıf öğrencileri, öğretmenleri ve velileri
Araştırmanın konusu	Velilerin Sosyo Ekonomik Durumu, Sınıf Veli Toplantılarına Katılımı ve Öğrencilerin Başarısı (Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)
Üniversite / Kurum onayı	Var
Araştırma/proje/ödev/tez önerisi	Velilerin Sosyo Ekonomik Durumu, Sınıf Veli Toplantılarına Katılımı ve Öğrencilerin Başarısı (Tahir Merzeci İlköğretim Okulu Örneği)
Veri toplama araçları	Velilerin Sosyo Ekonomik Düzeyleri Anketi, Sınıf Veli Toplantısı Bilgi Toplama Formu
Görüş istenilecek Birim/Birimler	-----
KOMİSYON GÖRÜŞÜ	
İlgi: Millî Eğitim Bakanlığı'nın 28/02/2007 tarihli ve 1084 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi. Yönergenin 5. maddesi gereğince; araştırma başvurusu olması gereken nitelikler açısından incelenmiş olup, araştırmanın 2010-2011 öğretim yılında eğitim öğretimi aksatmayacak şekilde, ses kayıt cihazı vb. araçlar kullanılacak ise okul idaresi, ders öğretmeni ve öğrencilerden izin alınması koşulu ile yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.	
Komisyon kararı	Oybirliği ile alınmıştır.
Muhalef üyenin Adı ve Soyadı:	Gerekçesi; -----

11/04/2011
Komisyon Başkanı
Zahide MÜTLÜKAN
Şube Müdürü

KOMİSYON

Üye
Dr. Sevtap YAZAR
Öğretmen

Üye
Beyan GÜLBAYAZ
Öğretmen